

Vastine 27.3.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

VASTINE

Keminmaan riistanhoitoyhdistys ja Pohjolan Ampujat ry

Yhteyshenkilö Ville Keloneva
050 439 7455
keminmaa@rhy.riista.fi

Vastineen on laatinut hakijan puolesta Ampumaratojen ympäristölupahanke

Yhteyshenkilö Esko Paananen
040 682 3309
esko.paananen@ampumaurheiluliitto.fi

Vastaanottaja Keminmaan kunta, Meri-Lapin ympäristöpalvelut

Asia Keminmaan riistanhoitoyhdistyksen ja Pohjolan Ampujat ry:n vastine Hietakaulan ampumaradan ympäristöluvan muutoshakemuksesta annettuihin lausuntoihin

Luvanhakijan kuuleminen

Hietakaulan ampumaradan ympäristöluvan muutoshakemuksen johdosta Meri-Lapin ympäristöpalveluille on saapunut 2 lausuntoa, joihin hakijalla on mahdollisuus antaa vastine 28.3.2025 mennessä.

Hakijat kiittävät mahdollisuudesta antaa vastine ja toteavat vastineenaan seuraavaa:

Vastine Lapin ELY-keskuksen lausuntoon

Kaavoitus ja alueen käyttö

Lausunnossaan Lapin ELY-keskus toteaa, että Länsi-Lapin maakuntakaavassa hankealueen eteläpuolelle, hakemuksen mukaiselle ampumasuunnalle, on osoitettu ulkoilureitti sekä moottorikelkkailureitin yhteystarve -merkinnät ja, että 150 m taulupaikkojen taakse tehtävän taustavallin suunnittelussa on varmistettava, ettei muutos vaikeuta maakuntakaavassa osoitetun ulkoilureitin ja moottorikelkkareitin yhteystarpeen toteutumista. Radan muutos toteutetaan siten, että siitä ei aiheudu turvallisuusriskiä tai estettä ulkoilureitin ja moottorikelkkareitin toteuttamiselle. Hakija haluaa tuoda esille, että turvallisuusasioista ei määrätä ympäristöluvassa vaan Poliisihallituksen myöntämässä ampumarataluvassa.

Maa-ainestenotto ampumaradan vaikutusalueella

Lapin ELY-keskus toteaa, että *"haulikkoampumaradan toiminta on päällekkäistä jo luvitetun vesilain ja maa-aineslain mukaisen maa-ainesten ottotoiminnan kanssa kiinteistöllä 241-402-22-17, johon Pohjolan Ampujat ry on antanut suostumuksensa. Asia on Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvitettävä ennen ampumaradan ympäristölupahakemuksen ratkaisua (YSL 11§)."* Kyseinen kiinteistö on Pohjolan Ampujien omistama. Yksityishenkilö on tehnyt Pohjolan Ampujien nimissä sopimuksen (liite 1.) kiinteistön sisällyttämisestä maa-aineslupahakemukseen. Kyseisellä henkilöllä ei ole tai ole ollut yhdistyksessä nimenkirjoitusoikeutta, eikä yhdistyksen sääntöjen mukaan yksi ihminen edes voi allekirjoittaa yhdistyksen nimissä sopimusta, vaan siihen tarvitaan puheenjohtaja ja sihteeri. Kyseinen sopimus on siten mitätön. Myös kiinteistöä 241-402-11-26 koskevan sopimuksen kohdalla on sama tilanne (liite 2.). Lisäksi hakija on ostanut osan kiinteistöstä 241-407-11-78, jolle voi levitä hauleja (lupahakemuksen kuva 23.). Ilman nimenomaista lupaa toisen kiinteistöltä ei saa myydä maa-ainesta, joten toiminnat eivät ole päällekkäisiä. AVI:n Kemin ajotilaukselle antaman päätöksen (Dnro PSAVI/334/2022) mukaan Ajotilaus omistaa kyseiset kiinteistöt, mutta tämä ei pidä paikkaansa. Lisäksi Kemin ajotilaus on saman päätöksen perusteella hakemuksessaan väittänyt, että heidän toiminnallaan ei ole vaikutusta ampumaradan toimintaan, mutta suunnitellusti toteutuessaan se olisi todellisuudessa lopettanut haulikkoammunnan kokonaan. Tämä paikkaansa pitämätön arvio ja mitättömät sopimukset

Vastine 27.3.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

toisten omistamista kiinteistöistä tai toisten omistamien kiinteistöjen väittäminen omiksi olisi pitänyt olla asioita, jotka huomioidaan maa-aineslupan ja vesilain mukaisen luvan myöntämisessä eikä vasta nyt käsiteltävässä ampumaradan ympäristöluvan muutosprosessissa. Ampumaradalla oli tuolloinkin voimassa oleva ympäristölupa, mutta se ei turvannut toimintaa, vaan maa-aineslupa voitiin myöntää päällekkäin ampumaradan luvan kanssa. Meri-Lapin ympäristöpalveluiden kanssa 10.3.2025 käydyn keskustelun perusteella toimintojen päällekkäisyydet selvitetään toiminnanharjoittajien ja viranomaisten kanssa ja tarvittaessa maa-aineslupaa ja vesilain mukaista lupaa muutetaan ennen kuin ampumaradan muutoshakemuksesta tehdään päätös.

ELY-keskus toteaa, että *"kiinteistöltä 241-402-22-16 ja 241-402-22-15 otetut maa-ainekset sekä suunnitellun kiinteistön 241-402-22-17 ja kiinteistön 241-402-11-26 ottoalueen maaperä on ampumaratatoiminnan vaikutusalueen osalta syytä edellyttää tutkittavaksi."* Kiinteistölle 241-402-22-17 ammutaan jatkossakin hauleja, eikä siltä tulla maata ottamaan, joten sen osalta selvittäminen ei ole tässä vaiheessa tarpeen. Kiinteistön 241-402-22-15 maata on kaivettu ainakin vuosien 2021 ja 2024 välillä ja kiinteistön 241-402-22-16 aluetta ainakin vuosien 2006-2011 ja 2021-2024 välillä (kuvat 1.-5.). Näiden alueiden pilaantuneisuuden selvittämisen osalta ollaan jo myöhässä, eikä niiltä todennäköisesti löydy enää merkittäviä haitta-ainemääriä. Kiinteistön 241-402-11-26 osalta pilaantuneisuus on todennäköisesti vielä mahdollista selvittää. Kyseisellä kiinteistöllä on ollut ampumapaikat, mutta sille ei ole toiminnan aikana ammuttu hauleja. Ampumaradan toiminta on ollut sekä AVI:n, ELY:n että kunnan tiedossa jo maa-aineslupan ja vesilain mukaisen luvan käsittelyn aikana, joten asia olisi pitänyt huomioida tässä yhteydessä. Toisekseen maa-aineksen ottotoiminta on ELY:n valvomaa toimintaa, joten valvovan viranomaisen olisi tullut havaita luvitusprosesseissa tai viimeistään valvoessaan toimintaa, että maa-aineksen ottamista tapahtuu haulien leviämisaueella.

ELY-keskus toteaa, *"ettei haulikkoampumaradan toimintaa voida toteuttaa alueella, josta on tarkoitus ottaa maa-aineksia markkinoille saatettavaksi ja johon on maa-ainesten ottosuunnitelman perusteella tarkoitus kaivaa lampi."* Hakemuksessa on esitetty, miten haulikkoradan toiminta järjestetään niin, ettei hauleja leviä kuin toiminnanharjoittajien omistamille kiinteistöille ja pienelle osalle toiminnanharjoittaman vuokraamaa kiinteistöä 241-402-11-28, jolle ei ole maanottolupaa. Toisten omistamalta kiinteistöltä ei saa ottaa maa-aineksia ilman nimenomaista lupaa tai kaivaa niille lampia, joten toiminnat eivät ole päällekkäin. Maa-aineslain ja vesilain mukaisia lupia tulee tarvittaessa muuttaa, jotta ne ulottuvat vain kyseisen toimijan hallitsemille kiinteistöille.

Päästöt pintavesiin, maaperään ja pohjavesiin

Lausunnossaan Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitetty riskipisteytys perustuu osaksi teoreettisiin olettamuksiin, eikä todellisia ympäristövaikutuksia saada selville kuin näytteenotoilla. Hakija on ELY-keskuksen kanssa asiasta samaa mieltä ja muistuttaa, että alueella on otettu teoreettisen tarkastelun tueksi myös pohjavesinäytteitä maa-aineksenottotoiminnan tarkkailun yhteydessä. Teoreettiseen tarkasteluun perustuva ohje riskiarvioinnista on laadittu Ympäristöministeriössä (Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -opas (Ympäristöministeriö 2014)) ja on yleisesti hyväksytty käytäntö ampumaratojen lupaprosesseissa. Ympäristöministeriö on laatinut ohjeistuksia selkeyttämään, helpottamaan ja yhdenmukaistamaan lupaprosesseja. Hakemuksen teossa on noudatettu BAT-opasta lukuun ottamatta sitä, että pohjavesinäytteiden lisäksi olisi tullut sen mukaan ottaa myös pintavesinäytteitä ja sedimenttinäytteitä.

ELY-keskus toteaa, että (nykyisten) *"pohjaveden havaintoputkien sijainnit on suunniteltu ainoastaan maa-ainestenottotoiminnan vaikutusten tarkkailemiseksi (mm. pinnantasot, virtaussuunta, vaikutukset suojelualueeseen)"* ja että ne *"eivät sijaitse toiminnan (ja jatkossa myös toiminnan tarkkailun) kannalta edustavissa paikoissa."* Tämä on totta. Pohjavesiputkien sijainnit eivät ole parhaat mahdolliset ampumaradan vaikutusten tarkkailun suhteen. BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan kyseisellä ampumaradalla ei olisi tarvetta tarkkailla pohjavettä. Alueen maaperä on kuitenkin hyvin vettä läpäisevää, joten tarkkailu voi olla perusteltua. Hakija täydentää hakemustaan uudella tarkkailusuunnitelmalla, kun on ensin toteuttanut radan ympäristössä lisätutkimuksia.

Vastine 27.3.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

ELY-keskuksen mukaan *"Hietalampeen johtavasta ojasta ja vähintään Hietalammen vedestä olisi tullut ottaa vesinäytteet, sillä jo ympäristölupahakemusta tehdessä oli tiedossa, että lampi on lähivirkistyskäytössä"* Näin olisi myös BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan pitänyt toimia. Hietalampeen haulien leviämisalueen poikki johtava oja oli ratakäynnillä 20.6.2023 alaosiltaan täysin kuiva, joten siitä ei välttämättä saa otettua näytettä, mutta kevään tai syksyn ylivirtaamakautena se saattaa onnistua. Hakija tutkituttaa lammen ja mahdollisuuksien mukaan siihen johtavan ojan vedenlaadun ja täydentää hakemustaan niiden analyysituloksilla ja niistä tehdyillä johtopäätöksillä. Tutkimussuunnitelmasta pyydetään näkemystä ELY-keskukselta ja kunnalta ennen tutkimusten toteuttamista. Tutkimussuunnitelma on liitteenä 3.

Lisäksi ELY-keskus toteaa, että se pitää esitettyä tarkkailua hyvänä, mutta *"jotta tarkkailulla saadaan selville ampumaratatoimintojen todelliset ympäristövaikutukset, tulisi näytepisteet sijoittaa edustavampiin paikkoihin."* Hakija täydentää hakemustaan uudella tarkkailusuunnitelmalla, kun on ensin toteuttanut radan ympäristössä lisätutkimuksia.

Melu

ELY-keskuksen mukaan hakemuksesta ei käynyt selvästi ilmi, onko voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä edellytetyt meluntorjuntatoimenpiteet toteutettu ja onko niiden vaikuttavuutta todennettu mallintamalla tai mittauksin. Tämä on jäänyt hakemuksessa huonosti esitetyksi. Haulikkoratojen ampumapaikkojen taakse on rakennettu luvan mukaiset meluaidat, jotka on esitetty lupahakemuksen liitteissä A ja B. Niiden vaikuttavuutta ei kuitenkaan ole selvitetty.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan *"ampumaratatoiminnan melupäästöt on mitattava tai mallinnettava vähintään kertaluontoisesti, jotta voidaan varmistua siitä, ettei toiminta aiheuta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ympäristönsuojelulain 49 §:n 1. momentin 5) kohdan mukaista seurausta."* ja *"Mittaukset tai mallinnus on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan syytä edellyttää tehtäväksi ympäristönsuojelulain 52 §:n ja 62 §:n perusteella annettavin määräyksin."* Meluselvityksestä on käyty ampumaratatoimintaa valvovan viranomaisen kanssa keskusteluja hakemuksen teon yhteydessä. Viranomainen ei pitänyt meluselvitystä tarpeellisena. Hakija teettää meluselvityksen ja täydentää sillä hakemustaan.

ELY-keskus kirjoittaa lausunnossaan: *"hakemuksen liitteenä olevasta ympäristölupamenettelylain mukaisesta päätöksestä 7.5.1996 (Ymp. Ltk 7.5.1996 § 34) ilmenee, että ampumarata-alueella on tehty ympäristömeluselvitys 2.2.1993. Ympäristömeluselvityksessä on todettu, että skeet-ampumamelun taso on mallilaskelman perusteella ollut lähimmällä häiriintyvällä kohteella 88,1 dB(AI) ja trap-radan melutaso 74,6 dB(AI)." Päätöksessä on lisäksi todettu, että ympäristölautakunta on teettänyt alueella meluselvityksen vuonna 1994. Päätöksen mukaan hakija on teettänyt haulikkoratojen ympäristömelun vaimennussuunnitelman (23.9.1995), jossa on todettu seuraavaa: "Selvitys osoittaa, että tavoitteeksi asetettuun 65 dB(AI)-tasoon pääseminen edellyttäisi ampumasuunnan kääntämistä pois päin asutuksesta, so. Lännen-lounaan välille ja vähintään noin 4,5, m korkean meluaidan tai -vallin rakentamista skeetradan ampumapaikkojen taakse. Trapradalla tulnaisiin toimeen hieman matalammalla meluaidalla."* Vuosina 1993 ja 1994 toteutettujen meluselvitysten aikaan haulikkorata sijaitsi eri paikassa kuin nykyiset trap- ja skeet-radat (ks. hakemuksen liite A). Ympäristömelun vaimennussuunnitelman (23.9.1995) mukaisesti haulikkorata siirrettiin ampumarata-alueen toiselle laidalla vuonna 1997, ampumasuunta käännettiin ja rakennettiin meluseinät.

Muilta osin hakijalla ei ole kommentoitavaa Lapin ELY-keskuksen lausuntoon.

Vastine Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan lausuntoon

Lausunnossaan ympäristöterveysvalvonta suosittelee selvittämään ampumaratatoiminnassa ympäristöön vapautuvien haitta-aineiden pitoisuuden Hietalammissa. Hakija teettää tutkimuksen, johon kuuluu lammen vedenlaadun tutkiminen ampumaratatoimintaa kuvaavien haitta-aineiden osalta, ja täydentää hakemustaan sen tuloksilla sekä niistä tehdyillä johtopäätöksillä.

Terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan, että *"meluhaittaa arvioitaessa on otettava huomioon myös asumisterveysasetuksen (545/2015) 12 §:ssä asetetut asunnon sisätilojen*

Vastine 27.3.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

päiväajan keskiäänitasojen toimenpideraja-arvot 35 dB asuinhuoneissa ja oleskelutiloissa sekä 40 dB muissa tiloissa. Terveysturvallisuuden lausunnossa viitataan terveydensuojelulakiin ja sen edellyttämiin toimiin. Luvanhakija muistuttaa, että käsiteltävä ympäristölupahakemus on Ympäristöministeriön hallinnonalaa. Täten hakemuksessa noudatetaan kyseisen hallinnonalan laatimia säädöksiä. Ympäristöministeriön hallinnonalalla on säädetty ampumamelun ohjeistoista ainoastaan valtioneuvoston päätöksessä (53/1997).

Liitteet

- Liite 1. Lupa sisällyttää kiinteistö 241-402-22-17 maa-aineslupahakemukseen
- Liite 2. Lupa sisällyttää kiinteistö 241-402-11-26 maa-aineslupahakemukseen
- Liite 3. Tutkimussuunnitelma

Lähteet

Ympäristöministeriö 2014: Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta – Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). Kajander S. ja Parri A. (toim.). Suomen ympäristö 4/2014.

Kuvat



Kuva 1. Kuvakaappaus Paikkatietoikkunasta.

Vastine 27.3.2025
Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

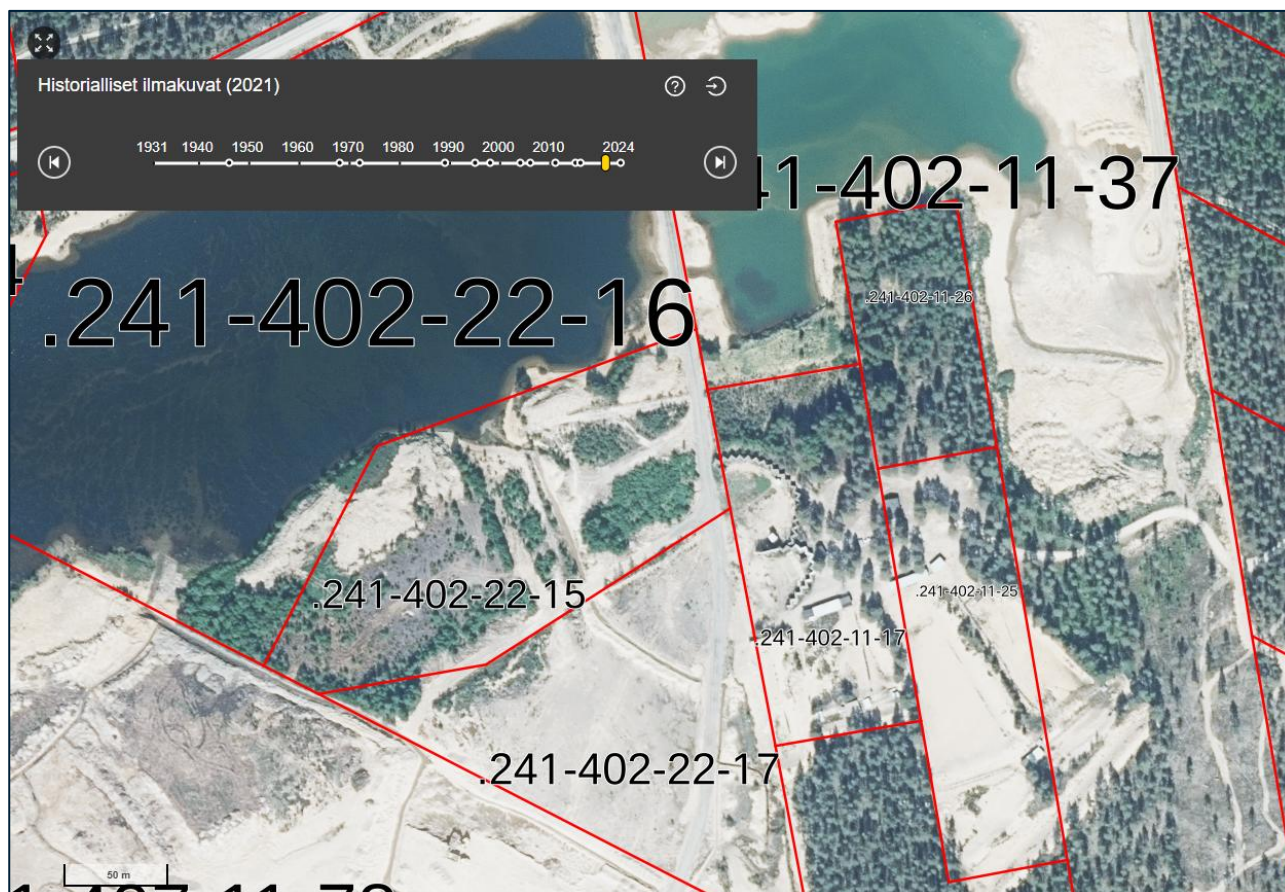


Kuva 2. Kuvakaappaus Paikkatietoikkunasta.



Kuva 3. Kuvakaappaus Paikkatietoikkunasta.

Vastine 27.3.2025
Hietakaulan ampumarata, Keminmaa



Kuva 4. Kuvakaappaus Paikkatietoikkunasta.



Kuva 5. Kuvakaappaus Paikkatietoikkunasta.

TUTKIMUSSUUNNITELMA 27.3.2025

Hietakaulan ampumaradalla toteutetaan lisätutkimuksia ympäristölupahakemuksen täydentämiseksi. Tutkimusten tavoitteena on selvittää ampumaradan haitta-aineiden kulkeutumista pinta- ja pohjavesiin sekä tästä mahdollisesti aiheutuvia riskejä. Näytteenoton suorittaa ulkopuolinen sertifioitu asiantuntija. Tutkimukset toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Kohteelle toteutetun tutkimustarvearvion (ympäristölupahakemuksen liite 8.) mukaan ampumaradalta lähtevästä laskuojasta ja vastaanottavasta vesistöstä tulisi BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan tutkia vedenlaatu ja sen lisäksi myös sedimentin haitta-ainepitoisuudet. Hietakaulan ampumaradalta vesistöön johtavassa ojassa virtaa vettä mahdollisesti vain ylivirtaamakausina. Oja näytti maastokäynnillä (20.6.2023) melko uudelta ja kuivui ennen vesistöön päätymistä. Lähin vastaanottava vesistö on soranoton seurauksena muodostunut lampi, jonka pohjasta otetaan edelleen soraa. Lammen ja ojan pohjalla ei siten ole pitkältä ajalta kertynyttä sedimenttiä ja sen tutkimista ei edellä mainituista syistä pidetä tarpeellisena BAT-oppaan ohjeistuksesta huolimatta. Radalta poistuvan ojan ja vastaanottavan vesistön vedenlaadun tutkiminen antaa tässä tapauksessa riittävät tiedot radan pintavesivaikutuksista.

Hietalammen vesi voi olla yhteydessä pohjaveteen ja rata-alueella voi muodostua pohjavettä, vaikka kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Pohjaveden laadun ja pinnankorkeuden tutkiminen on siten oleellisempaa kuin sedimenttien tutkiminen, vaikka BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaisen tutkimustarvearvion mukaan pohjavesitutkimuksille ei olisi tarvetta.

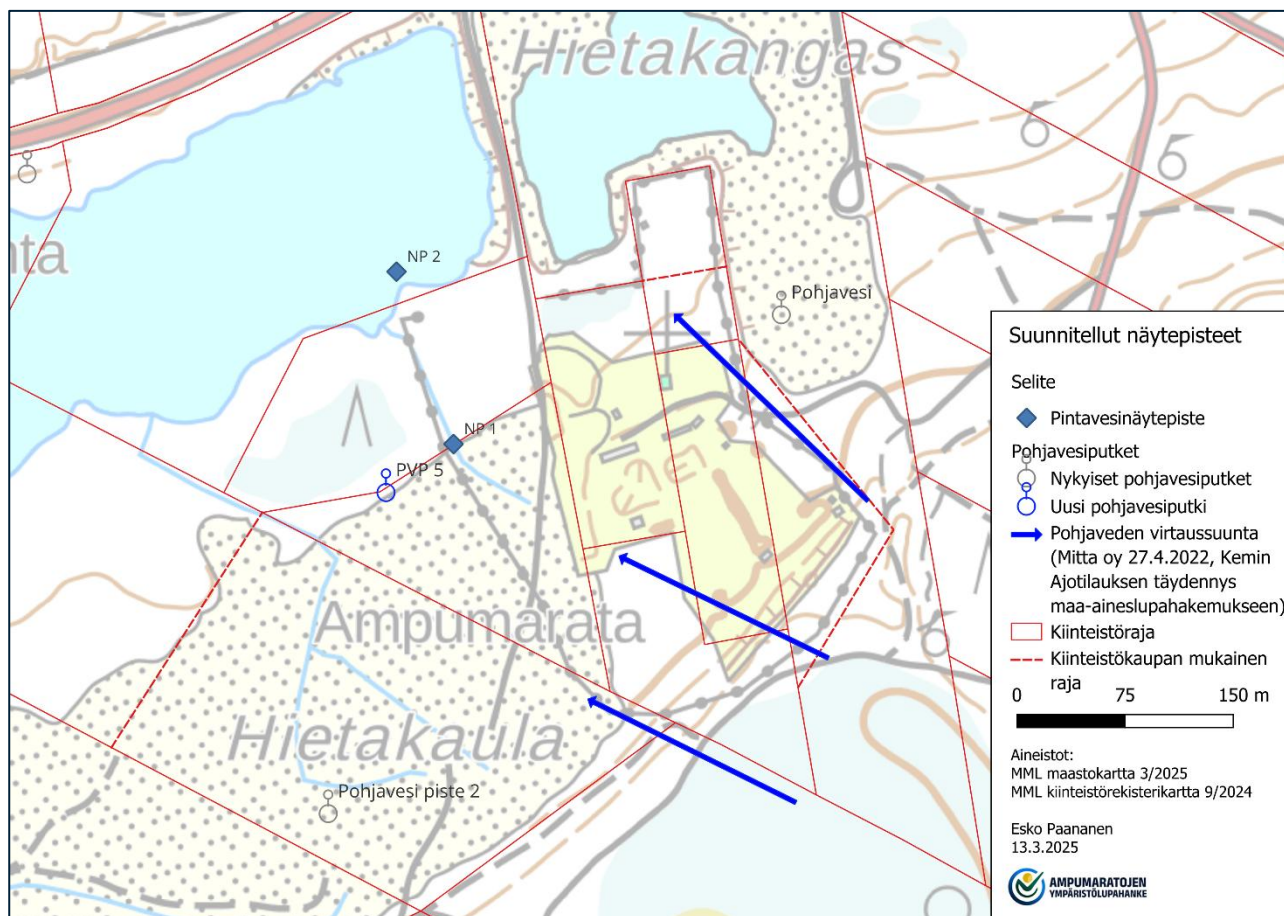
Pintavesitutkimus

Pintavesinäytteet otetaan ampumaradalta vesistöön johtavasta ojasta ja Hietalammesta (kuva 1., näytepisteet NP 1 ja NP 2). Ampumaradalta poistuvasta ojasta otetaan vesinäyte, jos siinä on riittävästi vettä. Samalla arvioidaan ojan virtaama. Näytteistä analysoidaan liukoisine pitoisuuksina ampumaratatoimintaa kuvaavat antimoni, arseeni, kupari, lyijy, sinkki ja PAH-yhdisteet sekä pH, sähkönjohtavuus, liuennut orgaaninen hiili (DOC) ja kalsium.

Pohjavesitutkimus

Alueelle asennetaan uusi pohjavesiputki kuvan 1. osoittamaan paikkaan (PVP 5). Vähintään 2 viikkoa asennuksen jälkeen pohjavesiputkesta mitataan pohjaveden pinnankorkeus ja otetaan pohjavesinäyte. Näytteestä analysoidaan pH, happi, sameus, orgaanisen aineksen pitoisuus, PAH-yhdisteiden pitoisuudet sekä antimonin, arseenin, kuparin, lyijyn ja sinkin liukoiset pitoisuudet.

Liite 3. Tutkimussuunnitelma
Hietakaulan ampumarata, Keminmaa



Kuva 1. Näytepisteiden sijainnit.

Ympäristöluvan muutoshakemuksen täydennys 23.10.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

Täydennys

Keminmaan riistanhoitoyhdistys ja Pohjolan Ampujat ry

Yhteyshenkilö Ville Keloneva
+358 50 439 7455
keminmaa@rhy.riista.fi

Täydennyksen on laatinut hakijan puolesta Ampumaratojen ympäristölupahanke

Yhteyshenkilö Esko Paananen
+358 40 682 3309
esko.paananen@ampumaurheiluliitto.fi

Vastaanottaja Meri-Lapin ympäristöpalvelut

Asia Täydennys hakemukseen Hietakaulan ampumaradan ympäristöluvan muuttamisesta

Selostus

Keminmaan riistanhoitoyhdistys ja Pohjolan Ampujat ry toimittivat 9.12.2024 Meri-Lapin ympäristöpalveluille hakemuksen Hietakaulan ampumaradan ympäristöluvan muuttamiseksi. Meri-Lapin ympäristöpalvelut pyysi 11.4.2025 täydentämään hakemusta pinta- ja pohjavesitutkimuksen tuloksilla sekä meluselvityksellä viimeistään 30.10.2025 mennessä. Tämä täydennys on vastaus pyyntöön.

Pinta- ja pohjavesitutkimus

Pintavesitutkimus

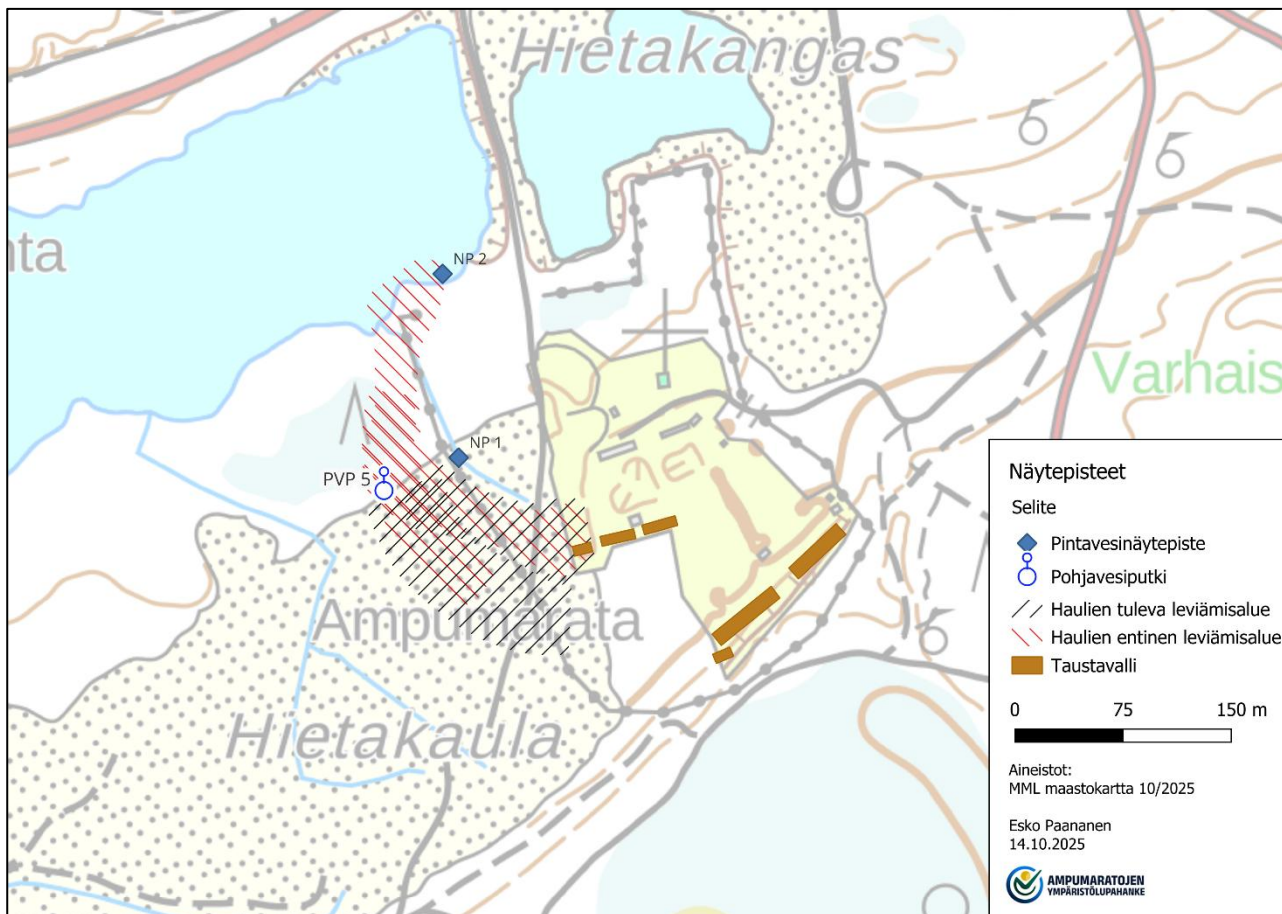
Ampumaradalta lähtevästä ojasta (NP1) ja vastaanottavasta vesistöstä (NP2) otettiin 10.9.2025 vesinäytteet (Kuva 1. ja Liite 1.). Näytteenottohetkellä ojassa virtasi vettä. Näytteiden analyysitulokset on esitetty taulukossa 1. ja liitteessä 1. Haitta-aineiden pitoisuudet ovat hyvin pieniä, joten ampumaradalla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia alueen pintavesien tilaan.

Taulukko 1. Haitta-aineiden liukoiset pitoisuudet pintavesinäytteissä ja niiden vertailuarvot. Vertailuarvoja ei suoraan sovelleta ojavesiin (NP1), koska ympäristölaatuunormi koskee vesistöjä. Lyijylle ei ole laskettu biosaatavia pitoisuuksia, koska liukoiset pitoisuudet alittavat sen vertailuarvon (AA-EQS 1,3 µg/l) ja biosaatava pitoisuus on liukoista pitoisuutta pienempi.

Vertailuarvot	Alkuaineiden liukoiset pitoisuudet (µg/l)					PAH, summa- pitoisuus (µg/l)
	As	Cu	Pb	Sb	Zn	
VNa 1308/2015 MAC-EQS	-	-	14	-	-	-
Analyysitulokset						
NP1	<1	1,4	0,962	0,9	2,6	<0,0202
NP2	<1	<1	<0,5	0,16	<2	<0,0202

Ympäristöluvan muutoshakemuksen täydennys 23.10.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa



Kuva 1. Näytepisteet.

Pohjavesitutkimus

Ampumaradalle haulien leviämisaalueelle asennettiin 5.9.2025 pohjavesiputki (PVP5) kuvan 1. osoittamaan paikkaan. Putkikortti on liitteenä 2. Putkesta mitattiin pohjaveden pinnankorkeus ja otettiin vesinäyte 10.9.2025 (Liite 1.). Pohjaveden pinta oli tasossa +32,42 m mpy, eli 1,59 m maanpinnan alapuolella ja noin 1,4 m Hietalammen pinnan yläpuolella. Pohjavesinäytteen analyysitulokset on esitetty taulukossa 2. ja liitteessä 1. Arseenipitoisuus ylitti lievästi ympäristölaatunormin, mutta ei talousveden laatuvaatimusta. Muiden haitta-aineiden pitoisuudet olivat pieniä ja selvästi alle vertailuarvojen.

Taulukko 2. Haitta-aineiden liukoiset pitoisuudet pohjavesinäytteessä ja niiden vertailuarvot. Ympäristölaatunormin ylitys on korostettu keltaisella.

Vertailuarvot	Alkuaineiden liukoiset pitoisuudet (µg/l)					Bentso (a)pyreeni (µg/l)	Naftaleeni (µg/l)	Σ Bentso(b)- ja (k)fluoranteeni, bentso(g, h, i)peryleeni ja indeno-(1, 2, 3-cd)-pyreeni (µg/l)
	As	Cu	Pb	Sb	Zn			
Ympäristölaatunormi (VNa 341/2009)	5	20	5	2,5	60	0,01	-	0,1
Talousveden laatuvaatimus (STMa 1352/2015)	10	2 000	10	5	-	0,01	1,3	0,05
Analyysitulokset								
PVP5	7,35	<1	<0,5	0,622	<2	<0,001	<0,007	<0,0026

Ampumaradalla aiemmin käytetyt lyijyhaulit sisältävät pieniä määriä arseenia, joten kohonnut arseenipitoisuus voi johtua ampumaratatoiminnasta. Yleensä ampumaradoilla ongelmallisimpia aineita pohjaveden kannalta ovat lyijy ja antimoni (Ympäristöministeriö 2014), joten yksinään kohonnut arseenipitoisuus on poikkeavaa. Maan kaivaminen haulien leviämisaalueella on saattanut lisätä arseenin kulkeutumista pohjaveteen. Radalla on siirrytty vuonna 2023 käyttämään vain lyijyä korvaavia haulimateriaaleja, eli terästä, koska EU:n komissio kielsi lyijyhaulien

Ympäristöluvan muutoshakemuksen täydennys 23.10.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

käytön kosteikoilla ja niiden suojavaikotteilla ja Hietakaulan haulikkoradat sijaitsevat kieltoalueella. Arsenia ei siten enää kerry alueelle.

Ympäristölaatuun ylitys on havaittu vasta kerran, yhden aineen osalta ja lievästi, joten on syytä tarkkailla pohjaveden laatua ennen kuin tehdään päätöksiä mahdollisista jatkotoimenpiteistä haitta-aineiden hallinnan tehostamiseksi. Hakemuksessa esitettyä tarkkailusuunnitelmaa muutetaan tämän takia ja alla esitetään päivitetty tarkkailusuunnitelma. Ympäristölaatuun ylitys muuttaa hakemuksen liitteessä 8. taulukossa 7. esitettyä pohjavesiriskin pisteytystä ja nostaa taulukon mukaan riskin automaattisesti suureksi. Rata sijoittuu silloin BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) sivun 88 taulukossa riskiluokaltaan luokkaan erittäin vaativa. Riskin kuvauksessa sanotaan näin: *"Haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveteen tai vesistöön todennäköistä ja päästöllä saattaa olla merkittäviä vaikutuksia esim. talousveden käytön kautta, tai pohjavedessä tai vesistössä on jo todettu selvästi kohonneita haitta-ainepitoisuuksia."* Rata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen lähellä, eikä alueen pohjavettä käytetä, joten ihmisten altistuminen arseenille pohjaveden välityksellä on epätodennäköistä. Riskin kuvaus ei siten oikein vastaa tilannetta Hietakaulan ampumaradalla ja asiassa on syytä käyttää tapauskohtaista harkintaa orjallisen taulukon noudattamisen sijaan.

Tarkkailusuunnitelma

Ympäristöluvan muutoshakemuksen kohdassa 10. on esitetty tarkkailusuunnitelma, mutta tehtyjen tutkimusten perusteella sitä on syytä päivittää. Tässä esitetty tarkkailusuunnitelma korvaa hakemuksessa esitetyn pinta- ja pohjaveden tarkkailun osalta.

Ampumaradan vaikutuksia pintavesiin tarkkaillaan radalta lähtevästä ojasta pisteestä NP1 ja Hietalammesta suunnilleen pisteestä NP2 (Kuva 1.). Vaikutuksia pohjaveteen tarkkaillaan alueelle asennetusta pohjavesiputkesta (PVP5). Tarkkailua suoritetaan aluksi kerran vuodessa 3 vuoden ajan. Mikäli tuloksissa ei näy merkittäviä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, jatketaan tarkkailua tämän jälkeen 3 vuoden välein. Pintavesinäytteistä analysoidaan antimonin, arseenin, kuparin, lyijyn ja sinkin liukoiset pitoisuudet, sekä tehdään fysikaalis-kemialliset perusanalyysit (pH, sähkönjohtavuus, DOC ja kalsium). Pohjavesinäytteistä analysoidaan antimonin, arseenin, kuparin, lyijyn ja sinkin liukoiset pitoisuudet, sekä tehdään fysikaalis-kemialliset perusanalyysit (pH, sähkönjohtavuus, DOC, sameus ja happipitoisuus). Tuloksia verrataan ympäristölaatuunormeihin huomioiden kuitenkin, että pintaveden osalta ne koskevat vesistöjä eivätkä oja. PAH-yhdisteitä ei havaittu tutkimuksessa laboratorion määrittämissä ylittävissä pitoisuuksissa, joten niiden jatkuva tarkkailu ei ole tarpeen. Jos tarkkailutuloksissa havaitaan merkittävää ja toistuvaa haitta-aineiden kulkeutumista, arvioidaan haitta-aineiden hallinnan tarve uudestaan. Hakija esittää lisäksi, että tarkkailua voidaan tarvittaessa myöhemmin muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Melu

Meluselvitys

HMMT Partners Oy toteutti Hietakaulan ampumaradan meluselvityksen mallilaskennan avulla (Liite 3.). Selvityksen perusteella voimassa olevan lainsäädännön (VNp 53/1997) mukaiset melun ohjearvot (asuinrakennuksilla 65 dB L_{Amax} , lomarakennuksilla 60 dB L_{Amax}) ylittyvät nykytilanteessa 22 asuinrakennuksella ja 14 loma-asunnolla. Ohjearvojen ylitykset johtuvat hirvi- ja luodikkoratojen toiminnasta. Muilla radoilla tapahtuva ammunta ei aiheuta ohjearvojen ylityksiä (ks. Liite 3. taulukot 10, 11 ja 12).

Voimassa olevan lainsäädännön (VNp 53/1997) mukaisten ohjearvojen (L_{Amax}) lisäksi selvityksessä tarkasteltiin melua ampumaratamelun arviointia koskevassa säädösluonnosehdotuksessa (Pienikaliiperisten aseiden melutasojen sääntelyä selvittäneen työryhmän loppuraportti 2025) esitettyjen suureiden (L_{AE} ja L_{Rden}) avulla. Ehdotuksessa esitetään toimenpideraja-arvoksi 60 dB L_{AE} ja ohjearvoksi laukausmäärän ja niiden ajallisen jakautumisen (päivä, ilta, viikonloput) huomioivaa kokonaismeluallistusta 55 dB L_{Rden} . Esitetty toimenpideraja-arvo 60 dB L_{AE} ylittyy nykytilanteessa 9 asuin- ja lomarakennuksella (ks. Liite 3. taulukot 7, 8 ja 9). Ylitykset johtuvat vain hirviradan toiminnasta. Kokonaismeluallistusta kuvaava vuositaso alittaa selvästi ohjearvon 55 dB L_{Rden} ollen enimmillään 45 dB (ks. Liite 3. kohta 4.2).

Meluntorjuntasuunnitelma

Melutilanteen parantamiseksi HMMT Partners Oy toteutti meluntorjuntasuunnitelman (Liite 3.). Suunnitelmassa päädyttiin esittämään hirviradan vasemman sivuvallin korottamista harjakorkeuteen +41,5 m mpy (noin 3 m rata-alueen maanpinnasta) ja jatkamaan sitä 3 m taaemman ampumakatoksen takalinjan takapuolelle.

Tällä toimenpiteellä melutilanne paranee huomattavasti. Sen jälkeen voimassa olevan lainsäädännön (VNp 53/1997) mukaiset melun ohjearvot (L_{Amax}) ylittyvät 4 loma-asunnolla ja 2 asuinrakennuksella (Liite 3. kohta 6.3).

Ympäristöluvan muutoshakemuksen täydennys 23.10.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

Ohjearvon ylitykset ovat 1...4 dB ja aiheutuvat hirviradan sekä luodikkoradan toiminnasta. Loma-asunnoilla ylitys johtuu suupamauksesta ja asuinrakennuksilla luodin lentoäänestä.

Vallin rakentamisen jälkeen ampumaratamelun arviointia koskevassa säädösluonnosehdotuksessa esitetty toimenpideraja-arvo (60 dB L_{AE}) ei ylitä yhdelläkään kohteella (Liite 3. kohta 6.1). Melun vuositaso alittaa vielä nykytilannetta reilummin ohjearvon (55 dB L_{Rden}) ollen kaikilla kohteilla alle 40 dB (Liite 3. kohta 6.2).

Edellä esitetty meluntorjuntatoimenpide toteutetaan 3 vuoden kuluessa ympäristöluvan saatua lainvoiman.

Meluntilanteen arviointi

Esitetyllä meluntorjuntasuunnitelmalla ei aivan päästä nykyainsäädännön mukaisten melun ohjearvojen alapuolelle, mutta melutilanne paranee selvästi. Ympäristöluvassa melun raja-arvot voidaan määrätä tavoitteellisina tai ohjearvoja suurempina, joten ohjearvojen ylitys ei ole este luvan myöntämiselle. Meluselvityksen tekijöiltä saadun tiedon mukaan nykyainsäädännön mukaisten melun ohjearvojen alittaminen edellyttäisi 2 m nyt esitettyä sivuvallia korkeampaa vallia (harjakorkeus +43,5 m mpy, korkeus rata-alueen pinnasta noin 5 m) sekä hirviradan molempien ampumakatosten ja luodikkoradan ampumakatoksen muuttamista ns. C-tyyppin ampumakatoksiksi (Ympäristöministeriö 2014 sivu 288).

Tällä hetkellä sivuvallin korkeus on hieman yli 1 m ja se on lyhyempi kuin esitetty valli. Esitetty vallin korottaminen korkeuteen +41,5 m mpy vaatii maa-ainesta noin 951 m³. Jos valli korotettaisiin harjakorkeuteen +43,5 m mpy, maa-ainesta tarvittaisiin noin 3 081 m³. Lisäksi ampumakatoksiin pitäisi tehdä muutoksia. Nykylainsäädännön mukaisten melun ohjearvojen alittaminen vaatisi siten moninkertaisesti maa-ainesta, muita luonnonvaroja ja rahaa verrattuna esitettyyn meluntorjuntatoimenpiteeseen, mutta meluntorjunnassa saatava lisähyöty olisi vain muutaman desibelin luokkaa. Korkeamman vallin rakentaminen ei siten ole tässä tapauksessa teknistaloudellisesti järkevä vaihtoehto.

Ampumaratojen ympäristölupa -oppaan (Ympäristöministeriö 2023) mukaan olemassa olevilla ampumaradoilla melun ohjearvoja voidaan pitää tavoitearvoina, eli vanhoilla radoilla ohjearvojen ylityksiä voidaan joissain tapauksissa pitää hyväksyttävänä. Valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaan melun ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit. Hietakaulan ampumaradalla ohjearvon ylityksiä tulee vain hirvi- ja luodikkoratojen toiminnasta. Näillä lajiradoilla ammutaan vuosittain noin 5 000 laukausta, mikä on noin 11 % radalla kaikkiaan ammuttavasta laukausmäärästä (45 000 lks/a). Näillä radoilla käytettävissä aseissa käytetään myös yleisesti äänenvaimentimia, jotka vähentävät merkittävästi aseiden suupamausta. BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan äänenvaimennin vaimentaa melua sivusuuntiin noin 10–20 dB. Äänenvaimenninta käytettäessä ohjearvot eivät siten ylitä niilläkään loma-asunnoilla, joilla meluselvityksen mukaan ohjearvot ylittyvät. Luodin lentoääneen äänenvaimentimella ei kuitenkaan ole vaikutusta. Hakijan arvion mukaan noin 50 % hirvi- ja luodikkoratojen laukauksista ammutaan äänenvaimentimen kanssa.

Esimerkiksi Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä Dnro 632/03.04.04.04.19/2023 (Liite 4.) melun ohjearvojen ylittymistä ei pidetty ympäristöluvan myöntämisen esteenä. Kyseisessä tapauksessa meluntorjuntatoimenpiteillä ei päästy joka kohteella melun ohjearvojen alapuolelle vaan ylitykset olivat 1...3 dB. Meluntorjunta toteutettiin kyseisessä tapauksessa ampumakatoksen äänieristystä parantamalla, mikä on halvempi toteuttaa kuin vallin rakentaminen, mutta ei ole Hietakaulan ampumaradalla riittävä toimenpide meluntorjuntaan. Tästä syystä Hietakaulan radalle haetaan meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamisen ajalle rajoitettuja käyttöaikoja, mutta ei lajiratojen sulkemista sen ajaksi kokonaan, kuten esimerkkitapauksessa oli tehty.

Toisessa tapauksessa hallinto-oikeuden päätöksellä (Dnrot 570/03.04.04.04.19/2023 ja 582/03.04.04.04.19/2023, Liite 5.) ympäristölupa-asia palautettiin uudelleen käsiteltäväksi. Siinä oli meluntorjuntatoimenpiteistä huolimatta melun ohjearvon ylitys yksittäisellä asuinalueella. Päätöksessään hallinto-oikeus kuitenkin toteaa, että hakemusta täydennettäessä tulisi kokonaismelurasitus ottaa huomioon, esimerkiksi käyttämällä tarkasteluun soveltuvaa kokonaismelurasitusta kuvaavaa tunnuslukua. Hietakaulan ampumaradan meluselvitykseen on sisällytetty kokonaismelurasitusta kuvaava tunnusluku (L_{Rden}), eikä se ole lähelläkään ylittää suositusarvoa 55 dB.

Ympäristölupahakemuksessa Hietakaulan ampumaradan käyttöajoiksi haettiin joka päivälle klo 10:00–21:00. Ampumaratojen ympäristölupa -oppaan (Ympäristöministeriö 2023) mukaan melun ohjearvojen alittuessa radan käyttöaika voisi lähtökohtaisesti olla joka päivä klo 7:00–22:00. Koska Hietakaulan ampumaradalla melun

Ympäristöluvan muutoshakemuksen täydennys 23.10.2025

Hietakaulan ampumarata, Keminmaa

ohjearvot ylittyvät hirvi- ja luodikkoradoilla ammuttaessa, esitetään radalle lupahakemuksesta poiketen taulukossa 3. esitettyjä käyttöaikoja. Radan melusta ei ole tullut valituksia toiminnan aikana.

Taulukko 3. Haettavat käyttöajat Hietakaulan ampumaradalla.

Radat ja viikonpäivät	Ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista	Meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua
Hirvi- ja luodikkorata:		
Maanantai-perjantai	10:00-19:00	10:00-21:00
Lauantai	10:00-18:00	10:00-18:00
Sunnuntai	12:00-18:00	12:00-18:00
Muut pyhäpäivät	Suljettu	Suljettu
Muut lajiradat:		
Maanantai-sunnuntai	10:00-21:00	10:00-21:00
Muut pyhäpäivät	Suljettu	Suljettu

Muut muutokset ympäristöluvan muutoshakemukseen

- Hakija on päättänyt poistaa käytöstä hirviradan yhteydessä olevan hyökkäävän karhun radan, eikä sille haeta enää lupaa.
- Hakija on teettänyt melumallinnuksen vuosikeskiäänitason laskennan (L_{Rden}) kokonaislaukausmäärällä 45 000, vaikka hakemuksessa vuosittaiseksi enimmäislaukausmääräksi oli haettu korkeintaan 60 000. Haettavaksi vuosittaiseksi enimmäislaukausmääräksi muutetaan tämän takia 45 000.

Liitteet:

Liite 1. Hietakaulan ampumaradan tutkimuspöytäkirja. Envineer 3.10.2025

Liite 2. Putkikortti. Pohjolan Mittauspalvelu 10.9.2025.

Liite 3. Meluselvitys. HMMT Partners Oy 9.10.2025.

Liite 4. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 3.5.2024. Dnro 632/03.04.04.04.19/2023

Liite 5. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 13.12.2024. Dnrot 570/03.04.04.04.19/2023 ja 582/03.04.04.04.19/2023

Lähteet:

Pienikaliiperisten aseiden melutasojen sääntelyä selvittäneen työryhmän loppuraportti. Mietintö. Ympäristöministeriö. <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM015:00/2024>. Helsinki 31.1.2025.

Ympäristöministeriö 2014: Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta – Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). Kajander S. ja Parri A. (toim.). Suomen ympäristö 4/2014.

Ympäristöministeriö 2023: Ampumaratojen ympäristölupa – Opas toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille. Attila M., Pyy O., Jylhä H. ja Oivanen P. (toim.). Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:40.

Tutkimuspöytäkirja

Projekti 13185-001 Hietakaulan ampumaradan ympäristötekniset tutkimukset
Tilaaja Keminmaan riistanhoitoyhdistys
c/o Suomen Ampumaurheiluliitto
Päivämäärä 3.10.2025
Laatija Jaakko Routalaakso & Erja Eskelinen, Envineer Oy

Johdanto

Keminmaan riistanhoitoyhdistyksen ja Suomen Ampumaurheiluliiton toimeksiannosta Envineer Oy on toteuttanut syyskuussa 2025 Hietakaulan ampumaradalla ympäristötekniisiä tutkimuksia.

Ampumarata sijaitsee noin 7 kilometrin päässä Keminmaan keskustaa-ajamasta itään.

Tutkimusten tavoitteena oli tuottaa tietoa ampurata-alueen ympäristöolosuhteista. Tutkimusten perusteella arvioidaan haitta-aineiden kulkeutumista ympäristöön ja toiminnan aiheuttamaan pitkän aikavälin ympäristöriskiä.

Tutkimusten toteutus

Hietakaulan ampumaradan ympäristötekniset tutkimukset toteutettiin 11.9.2025. Ympäristötekniset tutkimukset kohdennettiin ampumaradalta lähtevään ojaan ja vastaanottavaan vesistöön. Tutkimuksia varten alueelle asennettiin pohjavesiputki.

Tutkimuspisteiden sijainti on esitetty **liitteessä 1**. Kenttäpöytäkirja tutkimuksista on esitetty **liitteessä 2**.

Pintavesinäytteet

Tutkimussuunnitelman mukaisesti pintavesinäytteet otettiin ampumaradalta lähtevästä ojasta (NP 1) ja vastaanottavasta vesistöstä (NP 2).

Otetut pintavesinäytteet toimitettiin laboratorioanalyysiin, joissa niistä määritettiin pH, sähkönjohtavuus, kalsium, DOC, metallien (VNa 214/2007) mukaiset liukoiset pitoisuudet sekä PAH-yhdisteiden

pitoisuudet. Lisäksi tutkimuspisteestä NP 2 otetusta näytteestä analysoitiin väriluku. Molemmista pintavesinäytteistä tehtiin aistinvaraiset havainnot ja tutkimuspisteen NP 1 ojan virtaamasta tehtiin silmämääräinen arvio.

Pohjavesinäytteet

Alueelle asennetusta pohjavesiputkesta otettiin pohjavesinäyte.

Otettu näyte toimitettiin laboratorioanalyysiin, jossa siitä määritettiin pH, sameus, happi, TOC, metallien (VNa 214/2007) mukaiset liukoiset pitoisuudet sekä PAH-yhdisteiden pitoisuudet.

Tulokset

Laboratorioanalyysit tehtiin ALS Finland Oy:n akkreditoidussa laboratoriossa.

Yhteenveto otetuista sedimentti- ja pintavesinäytteistä sekä niitä koskevista havainnoista ja tuloksista on esitetty **liitteessä 3**. Laboratorioanalyysitodistukset on esitetty **liitteessä 4**.

Pintavesi

Tutkimuspisteistä NP 1 ja NP 2 otetut pintavesinäytteet olivat aistinvaraisesti hajuttomia ja kirkkaita. Näytepisteen NP 1 ojassa ei pohjavesiputken asennushetkellä 5.9.2025 havaittu lainkaan vettä. Näytteenottoajankohtana 10.9.2025 ojassa oli veden vähäiseen määrään nähden kohtalainen virtaus. Vesisyvyys vaihteli välillä 1–5 cm. Saatujen lähtötietojen ja maastohavaintojen perusteella ojassa voidaan odottaa havaittavan vettä kevään- ja syksyn ylivirtaamakausina tai välittömästi runsaiden sateiden jälkeen. Yleisesti ottaen ojan niin sanottu antoisuus arvioidaan heikoksi.

Tutkimuspisteessä NP 1 veden pH arvo oli näytteenottohetkellä 7,51 ja sähkönjohtavuus 5,37 mS/m. Tutkimuspisteestä otetussa vesinäytteessä todettiin kalsiumia 55,4 mg/l ja liuenneen orgaanisen hiilen määrä (DOC) oli 5,7 mg/l. Tutkimuspisteessä todettiin nk. ampumaratametalleista laboratorion analyysimenetelmän määrittämisrajan ylittäviä liukoisia pitoisuuksia antimonina (0,9 µg/l), kuparia (1,4 µg/l), lyijyä (0,962 µg/l) ja sinkkiä (2,6 µg/l).

Tutkimuspisteessä NP 2 veden pH arvo oli näytteenottohetkellä 9,06 ja sähkönjohtavuus 8,62 mS/m. Tutkimuspisteestä otetussa vesinäytteessä todettiin kalsiumia 93,0 mg/l ja liuenneen orgaanisen hiilen määrä (DOC) oli 2,91 mg/l. Tutkimuspisteessä todettiin nk.

ampumaratametalleista laboratorion analyysimenetelmän määrittämisrajan ylittäviä liukoisia pitoisuuksia antimonin (0,16 µg/l).

Pohjavesi

Tutkimuspisteestä PVP 5 otettu pohjavesinäyte oli aistinvaraisesti hajuton ja hieman samea.

Tutkimuspisteessä PVP 5 veden pH arvo oli näytteenottohetkellä 8,08 ja happipitoisuus 1,6 mg/l. Tutkimuspisteestä otetussa vesinäytteessä todettu orgaanisen hiilen kokonaismäärä (TOC) oli 1,5 mg/l. Tutkimuspisteessä todettiin nk. ampumaratametalleista laboratorion analyysimenetelmän määrittämisrajan ylittäviä liukoisia pitoisuuksia antimonin (0,622 µg/l) ja arseenin (7,35 µg/l). Arseenipitoisuus ylittää VNa 1022/2006 mukaisen ympäristölaatu normin. PAH-yhdisteiden tulokset alittivat laboratorion määrittämisrajojen.

LIITTEET

1. Tutkimuspisteiden sijainti
2. Kenttäpöytäkirja
3. Yhteenveto otetuista vesinäytteistä
4. Laboratorioanalyysitodistukset

Liite 1

Tutkimuspisteiden sijainti



241-402-22-16

NP 2

241-40

241-402

241-402-22-15

NP 1

PVP 5

241-402-11-17

2-11-78

241-402-22-18

ampumarata

0 25 50 m



Selite

- Vesinäytepiste
- Pohjavesinäytepiste



Liite 2

Kenttäpöytäkirja

Vesinäytteenotto

Kohde: 13185 / Hietakaulan ampumaradan vesinäytteenotto

Pvm: 10.09.2025

Laatija: Jaakko Routalaakso

Osallistujat: Jaakko Routalaakso

Envineer Oy

PV5

10.9.2025

Pinta 2,54m. Syvyys 7,03m.

11,6c. Hieman samea. 11,6c. Ei hajua.



**NP1**

10.9.2025 15,1c. Kirkas. Ei hajua.





NP2

10.9.2025 15,6c. Kirkas. Ei hajua.





Liite 3

Yhteenveto otetuista vesinäytteistä

			Kenttähavainnot				Vedenlaadun perusanalyysit				Liukoiset metallit												PAH-yhdisteet																Analyysitodistuksen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Piste	Ajankohta	Koordinaatit		Haju	Ulkonäkö	Lämpötila	Variluku	pH	Sähkönjohtavuus	DOC	Ca	Sb	As	Hg	Cd	Co	Cr	Cu	Pb	Ni	Zn	V	Antiseeni	Aeritreeni	Aeratiyreeni	Bentso(a)antiseeni	Bentso(a)pyreeni	Bentso(b)fluorantreeni	Bentso(b)pyreeni	Bentso(k)fluorantreeni	Dibentso(a,h)antiseeni	Fenantreeni	Fluorantreeni	Fluoreeni	Indeno(1,2,3-cd)pyreeni	Krysreeni	Nafitreeni	Pyreeni	PAH, summapiotosus	PAH, summapiotosus: Bentso(b)- ja -fluorantreeni	PAH	tunnus																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
Koordinaattijärjestelmä:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
(1) Sisämaan pintavedet (2) Sisämaan pintavedet	AA-EQS MAC-EQS													0.07	<0.08-0.25 ≤0.45-1.5				1.2 14	4 34			0.1 0.1				0.27	0.017	0.0082	0.017			0.12			2 130																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
		X	Y	aistinvarainen	aistinvarainen	°C	mg Pt/l		mS/m	mg/l	mg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µ

Liite 4

Laboratorioanalyysitodistukset



ANALYYSIRAPORTTI

Tilausnumero	: HL2506503	Tarjousnumero	: OF242139
Asiakas	: Envineer Oy	Projekti	: Hietakaulan ampumaradan ympäristötekniset tutkimukset / 13181-999
Yhteyshenkilö	: Jaakko Routalaakso	Ostotilausnumero	: 13181-999
Osoite	: Microkatu 1 70210 Kuopio Suomi	Näytteenottaja	: Jaakko Routalaakso
Sähköposti	: jaakko.routalaakso@envineer.fi	Näytteenottokohde	: ----
Puhelin	: ----	Vastaanotetut näytteet	: 3
		Analysoidut näytteet	: 3
		Vastaanottopvm	: 2025-09-11 13:49
		Analyysien aloituspvm	: 2025-09-12
Sivu	: 1 / 8	Päiväys	: 2025-09-19 14:44

Yleiset kommentit

Tiedot näytteenottoaikasta ja -ajasta sekä mittauskohteista ovat asiakkaan ilmoittamia. Jos näytteenottoaikaa ei ole toimitettu, käytetään näytteenottoajan oletusarvoa 00:00 näytteenottopäivänä. Jos näytteenottopäivää ei ole toimitettu, käytetään oletusnäytteenottopäivää ja se näytetään sulkeissa ilman kellonaikaa.

Tämä raportti edustaa alkuperäistä analyysiraporttia. Raporttia ei saa muokata ja sen saa kopioida vain kokonaisuudessaan. Muusta kopioinnista on saatava erillinen kirjallinen lupa laboratoriolta. Analyysitulokset pätevät ainoastaan analysoiduille näytteille. Lisätietoa laboratorion vastuuvollisuuksista löytyy kotisivuiltamme <http://www.alsglobal.fi>

Allekirjoitukset

Asema

Jari Hautala

Maajohtaja

Laboratorio	: ALS Finland Oy	Nettisivu	: www.alsglobal.fi
Osoite	: Härkähaankuja 7 B 01730 Vantaa Suomi	Sähköposti	: asiakaspalvelu.hki@alsglobal.com
		Puhelin	: +358 10 470 1200



Analyyisitulokset

Näyttematriisi: VESI				Asiakkaan näytetunnus	PVP 5		
				Laboratorion näytetunnus	HL2506503-001		
				Asiakkaan näytteenottopäivä/aika	2025-09-11 00:00		
Parametri	Tulos	MU	Yksikkö	LOR	Menetelmä	Laboratorio	
Fysikaaliset parametrit							
W-PH-PCT/PR							
pH-arvo	8.08	± 0.08	-	1.00	W-PH-PCT	PR	
W-TUR-COLB/PR							
sameus	72.5	± 21.8	ZFn (NTU)	0.10	W-TUR-COLB	PR	
Muut parametrit							
W-OXY-MPL/MP							
happi	1.6	± 0.2	mg/L	0.2	W-OXYGEN-MP	MP	
Yhdistelmäparametrit							
W-TOC-IR/PR							
orgaanisen hiilen kokonaismäärä (TOC)	1.50	± 0.30	mg/L	0.50	W-TOC-IR	PR	
Liukoiset metallit							
W-METFL-2/PR							
Hg	<0.0050	----	µg/L	0.0050	W-HG-AFSFLL	PR	
Co	<0.50	----	µg/L	0.50	W-METMSFL5	PR	
Cu	<1.0	----	µg/L	1.0	W-METMSFL5	PR	
V	<1.0	----	µg/L	1.0	W-METMSFL5	PR	
Zn	<2.0	----	µg/L	2.0	W-METMSFL5	PR	
Cd	<0.020	----	µg/L	0.020	W-METMSFLL1	PR	
Cr	<0.500	----	µg/L	0.500	W-METMSFLL1	PR	
Ni	<2.00	----	µg/L	2.00	W-METMSFLL1	PR	
Pb	<0.500	----	µg/L	0.500	W-METMSFLL1	PR	
Sb	0.622	± 0.082	µg/L	0.050	W-METMSFLL1	PR	
As	7.35	± 0.786	µg/L	1.00	W-METMSFLL1	PR	
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH)							
W-PAHGMS04/PR							
naftaleeni	<0.0070	----	µg/L	0.0070	W-PAHGMS04	PR	
asenaftyleeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
asenafteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
fluoreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
fenantreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
antraseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
pyreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
bentso(a)antraseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
kryseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
bentso(b)fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
bentso(k)fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	
bentso(a)pyreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR	



Parametri	Tulos	MU	Yksikkö	LOR	Menetelmä	Laboratorio
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH) - jatkuu						
W-PAHGMS04/PR						
indeno(123cd)pyreeni	<0.00030	----	µg/L	0.00030	W-PAHGMS04	PR
bentso(ghi)peryleeni	<0.00030	----	µg/L	0.00030	W-PAHGMS04	PR
dibentso(ah)antraseeni	<0.00060	----	µg/L	0.00060	W-PAHGMS04	PR
PAH, 16 yhdisteen summa	<0.0202	----	µg/L	0.0202	W-PAHGMS04	PR
PAH, 4 yhdisteen summa	<0.00260	----	µg/L	0.00260	W-PAHGMS04	PR



Näyttematriisi: VESI

Asiakkaan näytetunnus
Laboratorion näytetunnus
Asiakkaan näytteenottopäivä/aika

NP 1
HL2506503-002
2025-09-11 00:00

Parametri	Tulos	MU	Yksikkö	LOR	Menetelmä	Laboratorio
Fysikaaliset parametrit						
W-CON-PCT/PR						
sähkönjohtavuus	5.37	± 0.5	mS/m	0.50	W-CON-PCT	PR
W-PH-PCT/PR						
pH-arvo	7.51	± 0.08	-	1.00	W-PH-PCT	PR
Yhdistelmäparametrit						
W-DOC-IR/PR						
DOC	5.70	± 1.14	mg/L	0.50	W-DOC-IR	PR
Liukoiset metallit						
W-METFL-1/PR						
Ca	5540	± 554	µg/L	50	W-METMSFL5	PR
Co	<0.50	----	µg/L	0.50	W-METMSFL5	PR
Cu	1.4	± 0.1	µg/L	1.0	W-METMSFL5	PR
V	<1.0	----	µg/L	1.0	W-METMSFL5	PR
Zn	2.6	± 0.2	µg/L	2.0	W-METMSFL5	PR
W-METFL-2/PR						
Hg	<0.0050	----	µg/L	0.0050	W-HG-AFSFLL	PR
Cd	<0.020	----	µg/L	0.020	W-METMSFLL1	PR
Cr	0.916	± 0.155	µg/L	0.500	W-METMSFLL1	PR
Ni	<2.00	----	µg/L	2.00	W-METMSFLL1	PR
Pb	0.962	± 0.114	µg/L	0.500	W-METMSFLL1	PR
Sb	0.900	± 0.110	µg/L	0.050	W-METMSFLL1	PR
As	<1.00	----	µg/L	1.00	W-METMSFLL1	PR
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH)						
W-PAHGMS04/PR						
naftaleeni	<0.0070	----	µg/L	0.0070	W-PAHGMS04	PR
asenaftyleeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
asenafteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
fluoreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
fenantreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
antraseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
pyreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
bentso(a)antraseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
kryseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
bentso(b)fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
bentso(k)fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
bentso(a)pyreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
indeno(123cd)pyreeni	<0.00030	----	µg/L	0.00030	W-PAHGMS04	PR
bentso(ghi)peryleeni	<0.00030	----	µg/L	0.00030	W-PAHGMS04	PR
dibentso(ah)antraseeni	<0.00060	----	µg/L	0.00060	W-PAHGMS04	PR



Parametri	Tulos	MU	Yksikkö	LOR	Menetelmä	Laboratorio
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH) - jatkuu						
W-PAHGMS04/PR						
PAH, 16 yhdisteen summa	<0.0202	----	µg/L	0.0202	W-PAHGMS04	PR
PAH, 4 yhdisteen summa	<0.00260	----	µg/L	0.00260	W-PAHGMS04	PR



Näyttematriisi: VESI

Asiakkaan näytetunnus
Laboratorion näytetunnus
Asiakkaan näytteenottopäivä/aika

NP 2
HL2506503-003
2025-09-11 00:00

Parametri	Tulos	MU	Yksikkö	LOR	Menetelmä	Laboratorio
Fysikaaliset parametrit						
W-COL-SPC/PR						
väriluku	7.8	± 2.3	mgPt/l	2.0	W-COL-SPC	PR
W-CON-PCT/PR						
sähkönjohtavuus	8.62	± 0.9	mS/m	0.50	W-CON-PCT	PR
W-PH-PCT/PR						
pH-arvo	9.06	± 0.09	-	1.00	W-PH-PCT	PR
Yhdistelmäparametrit						
W-DOC-IR/PR						
DOC	2.91	± 0.58	mg/L	0.50	W-DOC-IR	PR
Liukoiset metallit						
W-METFL-1/PR						
Ca	9300	± 930	µg/L	50	W-METMSFL5	PR
Co	<0.50	----	µg/L	0.50	W-METMSFL5	PR
Cu	<1.0	----	µg/L	1.0	W-METMSFL5	PR
V	<1.0	----	µg/L	1.0	W-METMSFL5	PR
Zn	<2.0	----	µg/L	2.0	W-METMSFL5	PR
W-METFL-2/PR						
Hg	<0.0050	----	µg/L	0.0050	W-HG-AFSFLL	PR
Cd	<0.020	----	µg/L	0.020	W-METMSFLL1	PR
Cr	<0.500	----	µg/L	0.500	W-METMSFLL1	PR
Ni	<2.00	----	µg/L	2.00	W-METMSFLL1	PR
Pb	<0.500	----	µg/L	0.500	W-METMSFLL1	PR
Sb	0.156	± 0.036	µg/L	0.050	W-METMSFLL1	PR
As	<1.00	----	µg/L	1.00	W-METMSFLL1	PR
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH)						
W-PAHGMS04/PR						
naftaleeni	<0.0070	----	µg/L	0.0070	W-PAHGMS04	PR
asenaftyleeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
asenafteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
fluoreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
fenantreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
antraseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
pyreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
bentso(a)antraseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
kryseeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
bentso(b)fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
bentso(k)fluoranteeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
bentso(a)pyreeni	<0.0010	----	µg/L	0.0010	W-PAHGMS04	PR
indeno(123cd)pyreeni	<0.00030	----	µg/L	0.00030	W-PAHGMS04	PR



Parametri	Tulos	MU	Yksikkö	LOR	Menetelmä	Laboratorio
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH) - jatkuu						
W-PAHGMS04/PR						
bentso(ghi)peryleeni	<0.00030	----	µg/L	0.00030	W-PAHGMS04	PR
dibentso(ah)antraseeni	<0.00060	----	µg/L	0.00060	W-PAHGMS04	PR
PAH, 16 yhdisteen summa	<0.0202	----	µg/L	0.0202	W-PAHGMS04	PR
PAH, 4 yhdisteen summa	<0.00260	----	µg/L	0.00260	W-PAHGMS04	PR

Analyysiraportin tulososa päättyy tähän

Lyhyt menetelmäkuvaus

Analyysimenetelmät	Menetelmäkuvaukset
W-COL-SPC	CZ_SOP_D06_02_079 (CSN EN ISO 7887) Värin määrittäminen spektrofotometrisesti.
W-CON-PCT	CZ_SOP_D06_02_075 (ČSN EN 27 888, SM 2520 B) Sähkönjohtavuuden määrittäminen johtokykyttarilla ja saliniteetin määrittäminen laskennallisesti.
W-DIC-IR	CZ_SOP_D06_02_056 (CSN EN ISO 20236, SM 5310, EN 1484) Orgaanisen hiilen kokonaismäärän (TOC), liukenevan orgaanisen hiilen (DOC), epäorgaanisen hiilen kokonaismäärän (TIC) ja kokonaishiilen (TC) määrittäminen IR-detektioinnilla.
W-HG-AFSLL	CZ_SOP_D06_02_096 (US EPA 245.7, CSN EN ISO 17852) Elohopean määrittäminen fluoresenssispektrometrilla. Näyte suodatettiin mikro-suodattimella (huokoskoko 0.45 µm) ja siihen lisättiin typpihappoa ennen analyysia.
W-METMSFL5	CZ_SOP_D06_02_002 (US EPA 200.8, CSN EN ISO 17294-2, US EPA 6020A, CSN 75 7358) Alkuaineiden määrittäminen ICP-MS -tekniikalla ja yhdisteiden pitoisuuksien määrittäminen stoikiometristen laskentojen avulla mitatuista arvoista, sisältäen myös kokonaism mineralisaation ja Ca+Mg summan laskennan. Näyte suodatettiin mikro-suodattimella (huokoskoko 0.45 µm) ja siihen lisättiin typpihappoa ennen analyysia.
W-METMSFL1	CZ_SOP_D06_02_002 (US EPA 200.8, CSN EN ISO 17294-2, US EPA 6020A, CSN 75 7358) Alkuaineiden määrittäminen ICP-MS -tekniikalla ja yhdisteiden pitoisuuksien määrittäminen stoikiometristen laskentojen avulla mitatuista arvoista, sisältäen myös kokonaism mineralisaation ja Ca+Mg summan laskennan. Näyte suodatettiin mikro-suodattimella (huokoskoko 0.45 µm) ja siihen lisättiin typpihappoa ennen analyysia.
W-PAHGMS04	CZ_SOP_D06_03_161 (US EPA 8270D, US EPA 8082A, CSN EN ISO 6468, US EPA 8000D). Puolihihtuvien orgaanisten yhdisteiden määrittäminen kaasukromatografilla ja MS- tai MS/MS -detektioinnilla. Yhdisteiden summapitoisuudet lasketaan mitatuista arvoista.
W-PH-PCT	CZ_SOP_D06_02_105 (CSN ISO 10523, US EPA 150.1, SM 4500-H+ B) pH:n määrittäminen potentiometrisesti.
W-TOC-IR	CZ_SOP_D06_02_056 (CSN EN ISO 20236, SM 5310, CSN EN 1484) Orgaanisen hiilen kokonaismäärän (TOC), liukenevan orgaanisen hiilen (DOC), epäorgaanisen hiilen kokonaismäärän (TIC) ja kokonaishiilen määrittäminen IR-detektioinnilla.
W-TUR-COLB	CZ_SOP_D06_02_074 (CSN EN ISO 7027-1) Sameuden määrittäminen optisella sameusmittarilla.
W-OXYGEN-MP	Sisäinen menetelmä, perustuen SFS-EN 25813:1993 Hapen sekä hapen kyllästysasteen määrittäminen, automaattinen titraus.

Lyhenteet: **LOR** = Raportointiraja (Limit Of Reporting) edustaa normaalia raportointirajaa kyseessä olevalle parametrille ja menetelmälle. Huomioithan, että raportointiraja voi nousta esim. liian pienen näytämäärän vuoksi tai jos näyte joudutaan laimentamaan matriisihäiriöiden vuoksi.
MU = Mittausepävarmuus
***** = Merkki tuloksen yhteydessä tarkoittaa akkreditoimatonta analyysia.

Mittausepävarmuus:

Mittausepävarmuus on ilmoitettu laajennettuna mittausepävarmuutena (dokumentin "Guide to the Expression of Measurement", JCGM 100:2008 Corrected version 2010" määritelmän mukaan), jossa on käytetty kattavuuskerrointa 2, jolloin luotettavuustaso on noin 95%. Mittausepävarmuus raportoidaan vain havaituille yhdisteille, joiden pitoisuudet ovat yli raportointirajan.
Alihankkijoiden mittausepävarmuus on yleensä annettu laajennettuna mittausepävarmuutena, jossa on käytetty kattavuuskerrointa 2. Laboratoriolta saa lisätietoja pyydettäessä. Mahdolliset poikkeavat mittausepävarmuudet on esitetty kunkin analyysin menetelmäkuvauksessa.



Analysoiva laboratorio

	Laboratorio
MP	Analysoinnista vastaa Metropolilab Oy, Viikinkaari 4 Helsinki Suomi 00790 Akkreditointielin: FINAS Akkreditointinumero: T058, SFS-EN ISO/IEC 17025
PR	Analysoinnista vastaa ALS Czech Republic, s.r.o., Na Harfe 336/9 Praha 9 - Vysocany Tšekki 190 00 Akkreditointielin: CAI Akkreditointinumero: CAI 1163, CSN EN ISO/IEC 17025:2018



ENVINEER

envineer.fi

PUTKI: PEH 63/52, L= 7 m, suodatin 3 m
Sijainti TM35FIN, N2000
x= 7300889.652
y= 394802.665



Sisältö: Hietakaulan ampumarata Pohjavesiputki	Pvm: 10.9.2025
	Mk: 1:25
	Käsittelijä: Juha Heiskanen





Päiväys

3.5.2024

Diaarinumero

632/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

3.5.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 10.5.2024.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 3.5.2024 nro 577/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa Kolkkisten ampumaradalle, Pöytyä.

Luvan hakijat

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **3.5.2024 - 10.6.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 10.6.2024.

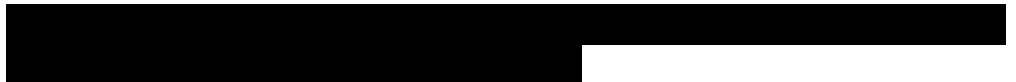


03.05.2024

Dnro 632/03.04.04.04.19/2023

Asia

Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittajat**Luvan hakijat**

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Päätös, josta valitetaan

Kosken Tl ympäristönsuojelulautakunta, 18.4.2023 (12.4.2023, § 17)

Ympäristönsuojelulautakunta on myöntänyt luvan hakijoille ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan ampumaradalle Pöytyän kunnan Kolkkisten kylän kiinteistölle Kyöstilä 636-414-1-107 osoitteessa Kirkkotie 382, Pöytyä.

Ympäristölautakunta on myöntänyt toiminnalle ympäristönsuojelulain mukaisen luvan toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnalle annetut lupamääräykset siltä osin kuin asiassa on kysymys

Ampumatoiminta

1. Pienoiskivääri-, pienoishirvi- ja pistooliradoilla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

Maanantaista perjantaihin klo 9–20
Lauantaisin klo 9–20
Sunnuntaisin klo 12–18
kesätauko 1.7.–15.7.

2. Hirvi-/luodikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

a) Käyttöajat ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista:

maanantaista perjantaihin klo 13–19
 lauantaisin klo 12–16
 sunnuntaisin ei ampumista
 kesätauko juhannusaatosta heinäkuun loppuun.

b) Käyttöajat meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumisen jälkeen:

maanantaista perjantaihin klo 10–20
 lauantaisin klo 10–18
 sunnuntaisin klo 12–16
 kesäkuussa sunnuntaisin ei ampumista
 kesätauko heinäkuu

3. Haulikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

Käyttö sallittu huhti-kesäkuussa ja elo-lokakuussa ma-to klo 15–20
 kesätauko juhannusaatosta heinäkuun loppuun.

Ammunta on kielletty arki- ja juhlapäyhinä (uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, lankalauantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, vappuaatto, vappupäivä, helatorstai, helluntai, juhannusaatto, juhannuspäivä, pyhäinpäivä, Suomen itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä ja uudenvuodenaatto).

Ampumaradalla saa vuodessa ampua enintään 40 000 laukausta jaettuna seuraavasti: Hirvikivääri/ luodikko 11 000, haulikko 6 500, pistoolirata 11 000, pienoishirvirata 4 000 ja pienoiskiväärirata 7 500. Toiminnan arvioidaan jatkossakin olevan aktiivisinta touko-syyskuussa.

6. Haulikkoradan haulien putoaminen tulee tapahtua toiminnanharjoittajan hallinnassa olevalle maa-alueelle.

Meluntorjunta

7. Toiminnasta aiheutuvat melutasot tulee pyrkiä pitämään valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) ohjearvojen mukaisina. Ohjearvot ovat 65 dB vakituksen asutuksen alueille ja 60 dB loma-asutuksen alueille. Ampumamelun vähentämiseksi tulee aseissa käyttää mahdollisuuksien mukaan äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista.

8. Hirvi-/luodikkoradan 75 ja 100 metrin etäisyydellä olevat katokset tulee eristää 31.3.2025 mennessä. Suunnitelmat ampumakatosten muutostöistä tulee esittää valvontaviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Hirvi-/luodikkoradalla tulee noudattaa seuraavia ampuma-aikoja siihen asti, kunnes ampumakatosten meluntorjuntatoimenpiteet ovat valmiit:

maanantaista perjantaihin klo 13–19

lauantaisin klo 12–16
 sunnuntaisin ei ampumista
 kesätauko juhannuksesta heinäkuun loppuun.

9. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toiminnanharjoittajalta melutason mittaamista meluarvojen selvittämiseksi. Melumittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ohjeen Ympäristömelun mittaaminen, ohje 1/1995 mukaisesti.

Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen

10. Taustavallien uudistus- ja parannustoita tehtäessä tulee taustavalleista poistaa luodit. Jäte tulee toimittaa sellaiselle vastaanottajalle, jolla on jätelain mukainen lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.

11. Toiminnassa syntyvät jätteet on kerättävä ja käsiteltävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän, pohjaveden tai pintaveden pilaantumista eikä haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jätteet on toimitettava käsiteltäväksi sellaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on jätelain mukainen lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet on kerättävä ja varastoitava erikseen ja ne on toimitettava hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn.

12. Toiminnassa mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet tulee varastoida erillään noudattaen jätelain (646/2011) ja -asetuksen (179/2012) määräyksiä vaarallisen jätteen varastoinnista. Vaaralliset jätteet tulee vähintään kerran vuodessa toimittaa vastaanottopaikkaan, jolla on jätelain mukainen lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.

13. Ampumarata-alue on siivottava helposti kerättävistä hylsyistä ja kiekkojätteestä vuosittain.

Raportointi

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa ampumaradan toiminnasta. Vuosittainen yhteenveto kirjanpidosta tulee esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Vuosiyhteenvedossa tulee esittää ainakin seuraavat tiedot:

Ammuntapäivien lukumäärä ja laukausten määrä ratakohtaisesti
 Ampumaradalla pidettyjen kilpailuiden ja kokeiden määrä
 Tiedot jätemääristä ja toimituspaikoista
 Tiedot toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista ja muut poikkeukselliset tilanteet sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet

Muut määräykset

15. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava toimintaan soveltuvan tekniikan käyttöönottoon.

17. Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on esitettävä vähintään kaksi kuukautta ennen toiminnan lopettamista suunnitelma toiminnan lopettamisesta ja lopettamisen jälkeisistä toimenpiteistä.

18. Toiminnan loputtua ampumarata-alue on kunnostettava. Ampumarata-alueen maaperän tila on selvitettävä ja tarvittaessa maaperä on puhdistettava voimassa olevien säädösten mukaisesti.

Päätöksen perusteluja

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ampumaradan toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon alueen kaavamääräykset.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut siltä osin kuin asiassa on kysymys

Lupamääräys 1–3. Toiminta-aikoja on rajoitettu hakemuksesta esitetystä melutason ohjearvojen ylitysten, asuutukselle aiheutuvan viihtyvyshaitan vähentämiseksi ja asiasta tulleen muistutuksen vuoksi. Ampumatotoiminnan rajoittamista viikonloppujen, arki- sekä juhlapyhien osalta ja muuta toiminta-aikojen rajaamista voidaan pitää perusteltuna viihtyvyshaittojen vähentämiseksi ja meluvapaa-aikojen turvaamiseksi. Toiminta-aikojen rajoittamisessa on otettu huomioon, ettei radalla ole viikoittaisia meluvapaita päiviä. Aikarajojen osalta on otettu huomioon toiminnanharjoittajien hakemat toiminta-ajat siten, ettei toiminta-aikojen supistamisella vaikeuteta merkittävästi yhdistysten toimintaa. Ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan käyttöaikojen suunnittelulla voidaan vähentää melun aiheuttamaa haittaa.

Lupamääräys 6. Haulien leviäminen naapurikiinteistön puolelle ilman maanomistajan suostumusta loukkaa yksityistä etua ja se voi aiheuttaa maaperän, pohjavesien tai pintavesien pilaantumista. Sen vuoksi on annettu määräys, että haulien putoamisen tulee tapahtua omalle maalle tai omassa hallinnassa olevalle maalle.

Lupamääräys 7. on annettu toiminnasta aiheutuvien meluhaittojen vähentämiseksi. Toiminnan luonteen vuoksi on tarpeellista määrittää melutasojen ylärajat asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla, joihin toiminnanharjoittajien tulee pyrkiä. Tehdyn meluselvityksen perusteella valtioneuvoston päätöksen 53/1997 mukainen melutason ohjearvo ylittyy haulikkoradan ja hirvi-/luodikkoradan osalta useilla asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Haulikkoradan osalta melua torjutaan

toiminta-aikarajoituksilla, koska haulikkoradan meluntorjuntatoimenpiteet vaatisivat suhteettoman suurta taloudellista panostusta verrattuna laukausten määrään. Haulikkoradan laukaismäärät huomioiden melun rajoittaminen toiminta-aikarajoituksilla on ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukaista. Hirvi-/luodikkoradan osalta meluntorjuntaa parannetaan ampumakatosten äänieristämällä. Äänieristämisen jälkeen on arvioitu aiheutuvan pieniä, hyväksyttävissä olevia 1–3 dB ylityksiä kahdella kiinteistöillä.

Edellä mainituista syistä melurajoja ei ole asetettu sitovina, mutta pyrittävinä. Ympäristöministeriön Ampumaratojen ympäristölupa -oppaassa (23/2012) on todettu, että ohjearvot ovat luonteeltaan suosituksia ja ne on tarkoitettu yleisen melutilanteen arviointiin. Rakennetuilla vanhoilla alueilla ohjearvoja voitaisiin oppaan mukaan pitää tavoitearvoina.

Kolkkisten ampumaradalla käytetään nykyisellään laajasti äänenvaimentimia sellaisissa aseissa, joissa se on mahdollista. Äänenvaimentimen käytöllä voidaan vaikuttaa melua vähentävästi BAT-oppaan mukaan erityisesti sivusuuntiin (10–20 dB), mutta myös eteen (3–8 dB) ja taakse (katoksesta 3 dB ja avoimelta ampumapaikalta 10–15 dB).

Lupamääräys 8. Hirvi-/luodikkoradan ampumakatosten rakentamisesta ja parantamisesta on määrätty melutasojen vähentämiseksi. Muutostyölle on annettu aikaa 31.3.2025 asti. Muutostöiden vaativuuteen suhteutettuna tämä on katsottu riittäväksi ajaksi muutostöiden suorittamiseksi. Melupäästöjen vuoksi on katsottu tarpeelliseksi rajoittaa radan toiminta-aikoja siihen asti, kunnes muutostyöt ovat valmiit.

Ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan tiivisrakenteisen ampukatoksen on arvioitu vaikuttavan äänitasoon eteen 0 dB, sivulle 3–8 dB ja taakse 5–15 dB. Ampumapaikkojen välisten sivuseinäkkeiden on arvioitu vaikuttavan äänitasoon eteen 0 dB, sivulle 3–5 dB ja taakse 0–2 dB. Ampumasuunnan valinnan ja muuttamisen on arvioitu vaikuttavan eteen, sivulle ja taakse 10–20 dB. Kasvillisuuden radan ympäristössä on arvioitu vaikuttavan eteen, taakse ja sivulle 0–4 dB. Äänenvaimentimen käytön on arvioitu vaikuttavan eteen 3–8 dB, sivulle 10–20 dB, taakse avoimelta ampumapaikalta 10–15 dB ja katoksesta 3 dB.

Kolkkisten ampumarata-alueen ympäristössä asuinrakennukset ja vapaa-ajan asunnot sijoittuvat hirvi-/luodikkoradan suhteen radan sivuille ja taakse, jolloin ampumaratojen katosten eristämällä voidaan saavuttaa parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukainen hyöty.

Lupamääräys 9. Melun torjuntatoimenpiteiden varmistamiseksi ja ympäristönsuojelulain 5 §:n selvilläolovelvollisuuden täyttämiseksi, meluntorjuntatoimien riittävyys on varmennettava tarvittaessa mittauksin.

Lupamääräys 10. Määräyksellä vähennetään maaperän ja pohja- ja pintavesien pilaantumisriskiä. Kun taustavallia uudistetaan tai parannetaan, on samalla tarpeellista poistaa siihen kertyneet luodit. Vähentämällä haitallisten aineiden kertymistä rakenteisiin voidaan pienentää riskiä, että aineita kulkeutuu maaperään ja edelleen pinta- tai pohjaveteen. Kuormitusta voidaan vähentää poistamalla taustavalliin päätyneet luodit säännöllisesti.

Luotien poistaminen voidaan toteuttaa seulomalla iskemäkohtien maa-aines tai vaihtamalla maa-aines kokonaan. Poistoväli riippuu laukaussmääristä ja taustavallin ominaisuuksista. Hiekkaisen taustavallin, kun olosuhteet ovat kuivat, sopiva kunnostusväli olisi 10 000 laukausta/ampumapaikka tai 3–5 vuotta. Myös taustavallin muun kunnostuksen yhteydessä luotien poistaminen on suositeltavaa. (Suomen ympäristö 4/2014-julkaisu)

Lupamääräykset 11–13. Määräykset on annettu jätelain toiminnalle asettamien vaatimusten täyttämiseksi ja estämään jätteiden aiheuttamat haitat. Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. Jätteen luovuttamisesta säädetään jätelain 29 §:ssä.

Lupamääräys 14. Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta. Määräys on annettu valvontaviranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen avulla viranomainen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja tässä luvassa annettujen määräysten noudattamista.

Lupamääräys 15. Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Toiminnanharjoittajan velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista säädetään ympäristönsuojelulain 7 §:ssä. Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräykset 17–18. Toiminnan lopettamisesta säädetään ympäristönsuojelulain 94 §:ssä, jonka mukaan toiminnanharjoittaja vastaa edelleen toiminnan vaikutusten selvittämisestä. Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden (YSL 133 §). Selvitysvelvollisuudesta säädetään ympäristönsuojelulain 135 §:ssä. Puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistamistarve.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat valituksessa ja sen täydennyksessä ensisijaisesti vaatineet valituksenalaisen päätöksen kumoamista. Toissijaisesti valittajat ovat vaatineet, että lupaan tehdään seuraavat muutokset:

Toiminta-aikoja on rajoitettava olennaisesti eikä laukausmääriä tule lisätä. Toimintaa saa harjoittaa 1.4.–31.10. maanantaista torstaihin klo 12–20 ja lauantaisin 12–16. Perjantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä toimintaa ei saa harjoittaa.

Toimintaa saa harjoittaa 1.11.–31.3. keskiviikkoisin klo 12–15 ja lauantaisin klo 10–15.

Haulikkoammuntaa saa harjoittaa vain kahtena päivänä viikossa maanantain ja torstain välisenä aikana. Esimerkiksi tiistaisin ja torstaisin klo 17–20.

Toimintaa ei saa harjoittaa heinäkuussa.

Laukausmäärä ei saa ylittää 30 000 laukausta vuodessa.

SRA-harjoittelu ampumaradalla tulee kieltää ympäristöluvassa/lupamääräyksin.

Lupamääräyksin tulee varmistaa, että toimintaa voidaan harjoittaa vasta sen jälkeen, kun kaikki haitallisten vaikutusten vähentämistoimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu.

Toiminnanharjoittajat tulee velvoittaa teettämään melumittaukset. Melua koskeva lupamääräys tulee yksilöidä siten, että melutaso ei saa ylittää A painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiota (L_{AImax}). Mittaukset tulee tehdä ennen kuin toimintaa voidaan jatkaa. Melua koskevan lupamääräyksen tulee olla velvoittava eli melut eivät saa ylittää VNp 53/1997:n mukaisia melutasoja.

Toiminnanharjoittajat tulee velvoittaa selvittämään toimintansa jo aiheuttama maaperän pilaantuminen ja lupamääräyksin tulee varmistaa, että pilaantuneet maa-alueet kunnostetaan tiettyyn määräaikaan mennessä. Määräajaksi tulee asettaa 31.12.2024.

Toiminnan loppumista koskevaan puhdistamisveloitteeseen tulee asettaa määräaika, johon mennessä toimet tulee olla toteutettu, esimerkiksi vuosi toiminnan päättymisen jälkeen alue tulee olla puhdistettu.

Ennen toiminnan jatkamista/ luvan mukaisen toiminnan aloittamista toiminnanharjoittajan tulee asettaa merkittävä vakuus toimintansa aiheuttamien vahinkojen korjaamiseksi ja ympäristön ennallistamiseksi.

Toiminnanharjoittaja tulee velvoittaa selvittämään olemassa olevan toiminnan aiheuttamat pintavesitutkimukset ja seuraamaan pintaveden laatua suositusten mukaisesti.

Toiminnanharjoittajat tulee velvoittaa selvittämään olemassa olevan toiminnan aiheuttamat pohjavesivaikutukset ja seuraamaan pohjaveden laatua säännöllisin mittauksin alueelle asennettavista havaintoputkista.

Toiminnanharjoittajat tulee velvoittaa selvittämään ja tutkimaan lähimpänä sijaitsevan naapurin rengaskaivon veden laatu.

Lupamääräystä 6 tulee laajentaa koskemaan kaikkia harjoitetun toiminnan panoksia sekä kiekkoja. Kaikki toiminta tulee suunnitella siten, että panokset eivätkä kiekot leviä toiminnanharjoittajien käytössä olevan alueen ulkopuolelle.

Lupamääräyksen 8 määräaikaa tulee lyhentää ja se tulee asettaa enintään 9.11.2024 saakka 3.11.2021 § 43 päätöksen mukaisesti.

Toiminnanharjoittajan tulee laatia tutkimussuunnitelma toiminnan aiheuttamien haittojen tunnistamiseksi ja niiden seuraamiseksi.

Lupamääräys 10 pitää asettaa joko aika- tai laukausrajat luotien poistamiseen taustavalleista.

Vaativuutensa perusteina valittajat ovat esittäneet muun muassa seuraavaa:

Toiminnanharjoittajan ympäristöluvan uuden käsittelyn ympäristölupahakemuksesta 2023 tuli ilmi, että toiminnanharjoittaja ilmoitti ampumarata-alueeseen 6,36 ha, vaikka heillä on vuokrasopimuksen ja ampumarataluvan mukaan oikeus vain noin kahden hehtaarin alueeseen. Toiminnanharjoittajalla ei ole käyttöoikeutta alueeseen, jota sen jättämä ympäristölupahakemus koskee. Vuokrasopimus on aikanaan tehty, koska on haluttu antaa oman paikkakunnan metsästäjille mahdollisuus harjoitella ammuntaa omalla paikkakunnalla.

Haettu toiminnan kapasiteetin nosto liki kaksinkertaiseksi aiheuttaa haitallisten vaikutusten merkittävää kasvua.

Kolkkisten ampumaradalle ei ole laadittu, eikä ole myönnettyissä luvassakaan vaadittu haitta-ainepäästöjen aiheuttaman ympäristöriskin selvitykseen ja seurantaan käytettävää tutkimussuunnitelmaa.

Kapasiteetin nosto lisäisi huomattavasti pohja- ja pintaveden saastumisriskiä. Ampumarata toiminta näkyy jo pintavesinäytteenotossa. Tosin vain yhden näytteen otto on vain suuntaa antava eikä siten ole riittävää alueen pintavesien tutkimista eikä siten anna todellista kuvaa alueen pinta- /pohjavesien tilanteesta. Alueen todellinen pintavesien tila on huolestuttava, koska pintavettä ei ole tutkittu suositusten mukaisesti.

Yhden yksittäisen pintavesinäytteen mukaan ampumaratatoiminta näkyy jo pintavesissä, joista niiden johtuminen pohjavesiin on vain ajan kysymys.

Ampumaradan taustavallien tai rakenteiden epäpuhtauksien poistamisesta ei ole mitään mainintaa uusimmassa 2023 ympäristölupahakemuksessa, joten

todennäköisesti niitä ei ole tehty kertaakaan vuosikymmenien aikana. Haitta-aineita (mm. lyijy) on kuitenkin kertynyt tänä aikana huomattavasti. Suurin osa (mm. lyijy) haitta-aineista on kertynyt haulikkoradan haulien leviämisalueelle. Haulien leviämisalue on lähes kokonaan toiminnanharjoittajan käyttöön vuokratun alueen ulkopuolella.

Ympäristöluvassa ei ole veloitettu aikaan tai laukausmääriin perustuvia määräyksiä taustavallin ja/tai ratarakenteiden puhdistamiseksi. Terveysuojeluviranomainen on esittänyt harkittavaksi läheisten talousvesikaivojen vedenlaadun tutkimisen raskasmetallien osalta, vaikka vaikutukset pinta- ja pohjavesiin on arvioitu vähäisiksi. Lähimmällä naapurilla kiinteistö [REDACTED] omistajalla on rengaskaivo 190 metrin etäisyydellä pistooliradan oikealla puolella olevasta, toiminnanharjoittajan rakentamasta metsäojasta. Tätä toiminnanharjoittajan kaivamaa ojaa ei ole merkitty 2023 ympäristölupahakemuksen kuvaan. Tämän metsäojan valumisvesistä osa on ohjattu pois päin piirrokseen merkitystä valumissuunnasta, kohti kiinteistö [REDACTED].

Toiminnanharjoittajalle myönnettyjen laukausten määrää haulikkoradalla ei vähennetty, vaikka kyseessä olevalle alueelle ei suunnitella minkäänlaisia meluvalleja. Mitään suunnitelmia haulien leviämisalueen pienentämiseksi ei ole myöskään esitetty. Meluhaitta sekä elinympäristön viihtyvyyshaitta myönnettyillä aukioloajoilla ja lisätyillä laukausmäärillä lisääntyisi kohtuuttoman paljon.

Valituksessa vaaditut aukioloajat ovat ampumaratoja koskevien BAT-suositusten (Suomen Ympäristö 4/2014) mukaiset, koska vähäiset ammunnat suositellaan keskittämään vain muutamille päiville ja tunneille. Näitä aukioloaikoja noudatetaan myös läheisellä Karinaisten ampumaradalla.

Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että melusteiden rakentaminen haulikkoradalle on kohtuuttoman kallista. Haulikkoradan käyttö ylittää tieteenkin edellyttää, että haulikkoradalla olisi kuitenkin tehty riittävät toimet, joilla estetään haulien leviäminen toiminnanharjoittajan vuokraaman alueen ulkopuolelle.

Kiinteistöjen [REDACTED] tonteille on suunnitteilla rakentaa vapaa-ajan asuntoja. Meluselvityksen mukaan haulikkoradan aiheuttama melu on ko. kiinteistöillä tällä hetkellä noin 70–75 dB. Erittäin kova melu tulisi aiheuttamaan merkittävää melu- ja viihtyvyyshaittaa vapaa-ajan asuntojen omistajille.

SRA-harjoittelu on lisääntynyt huomattavasti viime vuosina. Tämän ammunnan meluselvityksiä ei olla tehty, eikä ammuntaa ole ilmoitettu kummassakaan ympäristölupahakemuksessa. SRA-ammunta on aiheuttanut kohtuutonta räsytystä lähimmällä kiinteistöllä [REDACTED] jonka etäisyys pistooliradasta on alle 200 m.

Vakuutta vaaditaan, koska toiminnanharjoittaja ei omista ampumarata-aluetta ja toiminnanharjoittaja on velvollinen toiminnan loputtua kunnostamaan ampumarata-alueen.

Yhteenvedona valittaja toteaa, että lupahakemuksessa ja päätöksessä ei ole riittävällä tavalla arvioitu toiminnan aiheuttamia haitallisia vaikutuksia ja lupaa ei tule myöntää. Luvan mukainen toiminta aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumista ja luvan myöntämiselle ei ole edellytyksiä.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Kosken Tl ympäristönsuojelulautakunnalta on pyydetty lausunto valituksista.

Hallinto-oikeus on varannut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Pöytyän kunnalle ja Pöytyän kunnan terveydensuojeluviranomaisille sekä luvan hakijalle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Kosken Tl ympäristönsuojelulautakunta on lausunnossaan muun muassa todennut seuraavaa.

Asetuksessa (Vnp 53/1997) annetut melutasot eri alueille ovat ohjearvoja eivätkä siten ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia. Ohjearvon ylittyminen ei aina osoita melutasoa, josta aiheutuisi kohtuutonta viihtyisyyden alentumista tai terveyshaittaa.

Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut olevansa valmis vuokraamaan tai ostamaan koko ilmoittamansa 6,36 ha alueen sen omistajalta (yksi valittajista), mutta yksimielisyyteen asiasta ei ole vielä päästy. Ympäristöluvan määräyksessä 6 edellytetään, että 'Haulikkoradan haulien putoaminen tulee tapahtua toiminnanharjoittajan hallinnassa olevalle maa-alueelle.'

Kunkin toiminnan toiminta-ajat harkitaan tapauskohtaisesti eikä toiminta-aikoja voida suoraan päättää lähialueella olevan samankaltaisen toiminnan toiminta-aikojen perusteella. Ampumaradat sijaitsevat noin 10 km etäisyydellä toisistaan, joten ympäristön olosuhteet eivät ole kohteissa samanlaiset.

Valituksen alaisessa luvassa hirvikiväärillä ja luodikolla ei saa ampua ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista juhannusaatosta heinäkuun loppuun välisenä aikana ja sen jälkeen on koko heinäkuun ammutakielto. Haulikolla ammutakielto on juhannusaatosta heinäkuun loppuun. Pienoiskivääri-, pienoishirvi- ja pistooliradoilla ei saa ampua 1.7.–15.7. välisenä aikana. Minään vuoden päivänä ei saa ampua millään aseella klo 20 jälkeen.

Ympäristöministeriön julkaisussa "Paras käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta" on suositus ampumaradan meluntorjunnan tarpeen arviointimenettelyksi. Kyseisen ohjeen ja Kolkkien ampumaradan ympäristömeluselvityksen perusteella kyseisellä ampumaradalla on tehtävä meluntorjuntatoimenpiteitä, mutta suurilta osin vakituiset ja vapaa-ajan asunnot sijoittuvat sellaiselle alueelle, jossa ohjeen mukaan meluntorjunta

voidaan tehdä siten, että meluntorjuntarakenteet mitoitetaan niin, että äänitaso ei ylitä ympäristöluvassa annettua tavoite- tai raja-arvoa ja/tai melukuormitusta vähennetään käyttöaikojen avulla.

Toiminnanharjoittajalta on edellytetty hirvi-/luodikkoradan ampumakatosten melusuojausten parantamista 31.3.2025 mennessä, jonka loppupäiväksi valittajat haluavat 9.11.2024. Talvisin radalla on lähinnä vain satunnaisia kohdistuslaukauksia, jotka eivät suuria häiriöitä aiheuta. Muutaman kuukauden pidennys taas auttaa toiminnanharjoittajaa saamaan suojaukset kunnolla tehtyä. Meluselvityksen perusteella näiden muutostöiden jälkeen hirvi-/luodikkoradan melu ylittää asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon (65 dB) kiinteistöllä [REDACTED] jossa ylitys on 2–3 dB, ja loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon (60 dB) kohteessa [REDACTED] jossa ylitys on 1 dB. Katoksiin tehtävien muutostöiden jälkeen ohjearvojen ylitysten on katsottu olevan niin vähäiset sekä lisäksi tarvittavien meluntorjuntatoimenpiteiden niin massiivisia, että ympäristöluvan toiminta-aikarajoitusten on katsottu olevan riittäviä, jotta päästään riittävään melukuormituksen vähentämiseen. Melumallinnusten tarkoituksena on tuottaa pitkän ajan melutilannetta edustava tulos ja malli on muodostettu siten, että tulos vastaa melun leviämistä suosivia sääolosuhteita suhteessa jokaiseen häiriintyvään kohteeseen. Siten mallinnus ei kuvaa todellista, jatkuvaa tilannetta.

Haulikkoradan osalta melukuormitusta on vähennetty rajoittamalla käyttöaikoja rajusti. Toimintaa ohjaavat määräykset, kuten toiminta-aikarajaukset, ovat ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä (BEP). Maavallien rakentaminen on aivan liian kallis ratkaisu haulikon laukausmäärään suhteutettuna.

Valituksen alaisessa ympäristölupapäätöksessä toiminnan toiminta-aikoja on rajattu lupamääräyksissä 1–3. Jo ympäristölupahakemukseen toiminnanharjoittaja on supistanut toiminta-aikoja siihen nähden, mitkä ne ovat olleet ennen ympäristöluvan hakemista. Lisäksi ympäristöluvan lupamääräyksissä 1–3 on toiminta-aikoja edelleen supistettu verrattuna toiminnanharjoittajan esitykseen ja edelliseen lupaan.

Ympäristöluvan lupamääräyksessä 7 kyseiset ohjearvot on esitetty tavoitteellisena pyrkimyksenä toiminnanharjoittajalle. Lupamääräyksen perusteluissa ja edellä aiemmin esitetyn mukaisesti katsotaan, että toimittaessa ympäristöluvan määräysten mukaisesti, ovat ratkaisut parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen ja ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaisia kyseisessä kohteessa. Liittyen valituksessa vaadittuun äänenvaimentimien käyttöön, on ympäristöluvan lupamääräyksessä 7 kirjattu, että aseissa tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista. Toiminnanharjoittajan mukaan myös radalla suositellaan äänenvaimentimien käyttöä niillä aseilla, joilla se on mahdollista. Toiminnanharjoittajan arvion mukaan tällaisten aseiden käyttäjistä noin $\frac{3}{4}$ käyttää äänenvaimentimia. Ehdotonta vaatimusta äänenvaimentimen käytölle ei ole katsottu tarpeelliseksi asettaa. Ympäristöministeriön julkaisun ”Paras

käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta” mukaan myös useimmat kilpailusäännöt kieltävät äänenvaimentimien käytön.

Ympäristöluvan lupamääräyksessä 9 on määrätty, että ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää melutason mittaamista. Melumittauksia ei ole katsottu tarpeelliseksi tietyin määräajoin. Toisaalta annettu lupamääräys ei myöskään estä valvontaviranomaista edellyttämästä toiminnalta säännöllisiäkin melumittauksia, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Yksittäisen melumittauksen edustavuus on suhteellisen vaatimaton ja pitkälläkin mittaussarjoilla voidaan saada suuria vaihteluvälejä. Lupamääräyksellä on kuitenkin vielä erikseen tuotu esille toiminnanharjoittajan velvollisuutta tarvittaessa teettää melumittaukset. Melumittaukset on määrätty tehtäväksi tarpeen mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen erillisestä kehotuksesta. Tällöin tarvittavat melumittaukset voidaan määrittää tilanteen mukaan.

Radalta on käytössä maaperänäytetuloksia vuodesta 2008. Tänä aikana ei tuloksissa ole ollut suurempia muutoksia, vaan haitallisten aineiden määrät ovat pysyneet varsin tasaisena. Koska Kolkkisten rata ei sijaitse pohjavesialueella ja on muutenkin varsin kuivalla ja kallioisella alueella, vesinäytteiden ottaminen säännöllisesti ei välttämättä edes onnistu ja kevään sulamisvedet tuovat vääristymää mittausarvoihin. Toukokuun lopussa 2021 otetussa pintavesinäytteessä lyijyn määrä on vähän koholla: 16 µg/l (liukoinen pitoisuus), mutta jos huomioidaan sekoittumiskerroin 0,01*, niin suhteutettu arvo on 0,16 µg/l (sallittu 7,2 µg/l) ja muut mitatut haitta-aineet huomattavasti rajojen alapuolella. Pinta- ja pohjavedet virtaavat eri suuntaan kuin missä naapurin lähin kaivo on.

Ympäristölupahakemukseen on liitetty Ympäristöministeriön julkaisun ”Paras käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta” mukaan tehty haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi, joka on määritelty kohtalaiseksi sekä pinta- ja pohjavesiriskiarvioinnit, jotka ovat määritelty pieniksi. Valittajien vaatiman laajuisen tutkimussuunnitelman teko on ylimitoitettu toimenpide tässä kohteessa. Ympäristöviranomainen voi määrätä kokeita tehtäväksi tarpeen mukaa, kuten lupamääräyksessä 9 todetaan melun osalta.

Erilaiset ympäristöolosuhteet, kuten mm. millainen maaperä on, sen vedenläpäisevyys ja pH sekä sademäärä, vaikuttavat merkittävästi luotien ja haulien rapautumiseen sekä haitta-aineiden kulkeutumiseen. Luotiaseradoilla kohonneita haitta-ainepitoisuuksia todetaan pääsääntöisesti vain rata-alueen pintakerroksessa, taustavalleissa ja taulujen edustoilla. Haulikkoammunnassa kohonneita haitta-ainepitoisuuksia on pääsääntöisesti rata-alueen pintakerroksessa, minne haulit laskeutuvat, mutta tulee kuitenkin huomioida myös maaleina käytettävien kiekkojen aiheuttama ympäristön roskaantuminen. Saviekot koostuvat pääosin kalkista ja kivihiilitervasta, joka sisältää korkeita PAH-yhdistepitoisuuksia (massasta noin 0,2...2,5 % on PAH-yhdisteitä). Näiden liukoisuus on kuitenkin heikkoa, eli yhdisteet pysyvät pääosin sitoutuneena kiekkomateriaaliin.

Liedon kunnan ympäristöterveydenhuolto (Pöytyän kunnan terveydensuojeluviranomainen) on ilmoittanut, että se ei anna asiassa vastinetta.

Pöytyän kunnanhallitus toteaa vastineenaan, että valitus tulee hylätä perusteettomana.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut vastineessaan muun muassa seuraavaa.

Kolkkisten ampumaradan nykyistä ja luvan mukaista laukausmäärää 30 000 l/a ja sen lisäämistä 10 000 l/a ei voi pitää vähäisenä ampumamääränä, ottaen huomioon, että ampumatoiminta radalla keskittyy touko-syyskuulle. Ampulajeista melun kannalta erityisen häiritseviä ovat hirvikivääri-, luodikko- ja haulikkoammunta.

Ympäristöluvan määräyksissä 1–3 on määritelty ajallisesti, milloin ampumatoiminta on radalla sallittua. Ampumaradan ampuma-aikaa on rajoitettu lupamääräyksessä 2a hirvi- ja luodikkoradan meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumiseen saakka. Lupamääräyksessä 3 todetaan, että aktiivisinta ampumatoiminta on touko-syyskuussa. Ympäristölupa mahdollistaa ajallisesti hyvin laajasti ampumatoiminnan radalla loppukevästä alkusyksyyn. Ampumamelun häiritsevyyden ja riittävän meluntorjunnan tarpeen arvioinnin kannalta on merkityksellistä huomioida se, että radan ampumatoiminnan (melutapahtumien) ilmoitetaan olevan radalla aktiivisinta samaan aikaan, kun ihmisillä on yleensä tarve viettää aikaa ulkona tai pitää ikkunoita auki.

Lupamääräys 7 sisältää ampumameluhaitan rajoittamisen ja valvonnan kannalta useita epäselvyyksiä. Lupamääräys ei yksiselitteisesti kuvaa sitä, mitä melusuuretta lupamääräyksessä melutasoilla 60 dB ja 65 dB tarkoitetaan. Käytettävä melusuure on lupamääräyksessä aina erittäin tärkeä mainita. Melusuureet ekvivalenttiäänitaso L_{Aeq} (60 dB ja 65 dB) ja maksimiäänitaso L_{AImax} (60 dB ja 65 dB) kuvaavat meluhaittaa hyvin eri tavoin. Ekvivalenttiäänitaso kuvaa tietyn ajanjakson keskiäänitasoa. Ampumaratatoiminnan aiheuttamaa melua arvioidaan pääosin säädöksen (53/1997) mukaisella L_{AImax} -tasolla, joka kuvaa yksittäisen ampumatapahtuman impulssimaisuutta painottavaa melutapahtumaa.

Lupamääräyksessä 7 on viitattu valtioneuvoston päätökseen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (VNp 53/1997), joten lupamääräyksessä esitetyillä 60 dB ja 65 dB arvoilla voidaan tarkoittaa melun suuretta L_{AImax} (60 dB ja 65 dB), mutta tämä jää epäselväksi. Lupamääräyksessä 7 ei ole myöskään tuotu esille sitä, että ampumamelu on impulssimaista melua. Ympäristöluvan perusteluissa olisi tullut huomioida tarkemmin ampumatoiminnasta aiheutuva impulssimainen meluhaitta. Ampumatoimintaan liittyvä impulssimaisen melun on todettu olevan häiritsevämpää kuin ei impulssimaisen melun ja sen vuoksi myös VNp 53/1997 mukaan ampumamelun haittaa arvioitaessa mitataan melua impulssipainotuksella.

Lupamääräyksessä 7 esitetyt melutasot on annettu tavoitteellisena, eikä toiminnanharjoittajaa sitovina lupamääräyksinä: ”melutasot tulee pyrkiä pitämään”. Lupamääräystä ei voida käytännössä valvoa riittävästi, koska se ei sido toiminnanharjoittajaa mitenkään ja melutason ylittäminen on täysin ympäristöluvan mukaista. Myöskään ajallisesti melun tavoitetasoa saavuttamista ei ole ympäristöluvassa määritelty. Ympäristöluvan tulee aina sisältää riittävät määräykset toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen seuraamiseksi ja toiminnan ympäristöluvan mukaisuuden valvomiseksi. Kolkkisten ampumaratatoiminnasta aiheutuu ympäristöön meluhaittaa, joka edellyttäisi riittävää meluhaitan seurantasuunnitelmaa ja sen mukaista toiminnan seurantaa ja kehittämistä. Lupamääräykset tulee asettaa meluhaitan osalta yksiselitteisinä raja-arvoina. Melun raja-arvot johdetaan ympäristöluvista pääsääntöisesti melutason ohjearvoista. Ohjearvoista johdetuista melun raja-arvoista voidaan toki poiketa perustellusta syystä.

Kolkkisten ampumaradan ympäristöluvassa ei ole ohjearvoista johdetuista raja-arvoista poikkeamista perusteltu riittävästi. Meluhaitalle asetettu tavoitearvo on toki mahdollista antaa pitkän ajan meluntorjunnan kehittämisen tavoitteena, mutta yksinään tavoitearvo on riittämätön meluhaitan toteamisen ja valvonnan kannalta. Kolkkisten ampumaradan ympäristöluvassa meluhaitalle ei ole esitetty selkeää raja-arvoa, jota voitaisiin valvoa.

Asiassa olisi arvioitava, onko pääosin touko-syyskuuhun keskittyvä ampumaratatoiminta, jossa vuotuinen ampumamäärä on noin 40 000 laukasta/a niin vähäistä, että laukausmäärän vuoksi on olemassa perusteet poiketa melun VNP 53/1997 mukaisten ohjearvojen mukaisista raja-arvoista L_{AImax} 65 dB asuinalueilla ja L_{AImax} 60 dB loma-asuinalueilla. Edelleen yksistään häiriintyvien kohteiden lukumäärä ei voi perustella tällaista poikkeamaa. Edelleen olisi arvioitava, ovatko lupamääräyksen 7 perusteissa todetut taloudelliset syyt riittävä peruste olla vaatimatta toiminnalta riittäviä meluntorjuntatoimia ja onko perusteluissa esitetty melun maksimitason L_{AImax} ylitys 1–3 dB pieni ja hyväksyttävissä oleva. Melutaso on logaritminen suure ja 3 dB nousu melutasossa tarkoittaa äänienergian kaksinkertaistumista.

Hakemuksessa esitetyn maaperäaineiston ja pintavesinäytteiden ympäristölaatunormi (sallittu enimmäispitoisuus) sisämaan pintavesille on lyijyn osalta 14 µg/l. Näyte on otettu ojasta eikä kyse ole laitoksen jätevesipäästöstä, jossa voitaisiin huomioida laimeneminen vesistössä, vaan pitoisuus on todettu virtaavassa vedessä, jossa laimeneminen on jo tapahtunut.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella maaperän pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta ei ole tutkittu, joten maaperän pilaantuneisuutta tai puhdistustarvetta ei pystytä arvioimaan. Haulien leviäminen lupa-alueen ulkopuolelle on estettävä, maaperän tila ja puhdistustarve selvitettävä.

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry (luvan hakijat) ovat todenneet valituksesta ja vastineista muun muassa seuraavaa.

Valitus

Toiminnanharjoittajan tiedossa ei ole ollut valituksia ampumaratatoiminnan melusta ennen ympäristöluvan hakemisesta aiheutuneita valituksia.

Toiminnanharjoittaja on useita kertoja ympäristölupaprosessin aikana tuonut esiin halunsa uusia vuokrasopimuksen tai neuvotella maa-alueen ostamisesta siten, että nyt arvioitu haulien leviämisaalue tulee paremmin huomioiduksi. Asiasta ei ole kuitenkaan päästy maanomistajan kanssa yhteisymmärrykseen. Neuvotteluja asiasta yritetään kuitenkin yhä saada aikaan. Vuokrasopimus on ympäristölupaprosessista erillinen asia eikä niitä tule sekoittaa keskenään.

Ampumaradan pääasialliset käyttäjät ovat hakijayhdistysten jäseniä. Radan käyttöä ei ole mahdollista rajoittaa käyttäjän asuinpaikan perusteella.

Jo aiemmassa ympäristölupahakemuksessa (30.6.2021) on esitetty sama BAT-oppaan mukainen teoreettinen haulien leviämisaalue kuin vuoden 2023 hakemuksessa. Haulien leviämisaaluetta ei ole aiemmin toimintahistorian aikana tarkemmin selvitetty, joten kokonaisuudessaan vuokratun alueen rajojen riittävyyttä ei ole voitu arvioida. Vuokrasopimuksessa ei ole asetettu ehtoja haulien leviämisen estämisestä. Ympäristölupahakemuksessa haulien leviämisaalueen suuntaa antavassa tarkastelussa on käytetty ampumaratojen BAT-oppaan mukaista sapluunaa, joka perustuu oletukselle, että hauli voi lentää jopa 100 metriä per 1 mm. Olettama pitää karkeasti paikkansa optimaalisessa ampumakulmassa, mutta todellisuudessa haulikkolajeissa ampumakulmat ovat huomattavasti tätä pienempiä. BAT-oppaan sapluunamalli ei huomioi puuston torjuvaa vaikutusta, maaston muotoja eikä optimaalista pienempää ampumakulmaa. BAT-oppaan sapluunamallit siis tyypillisesti yliarvioivat haulien leviämisaaluetta.

Pintavesinäytteenoton perusteella valtioneuvoston asetuksessa (1022/2006) määritetty ympäristölaatumormi ei ylity. Pintavesinäytteenoton tulosta on verrattu sisävesien pintavesille asetettuun ympäristölaatumormiin. Pintavedellä asetuksessa tarkoitetaan vesilain (587/2011) määritelmän mukaista vesistöä. Ympäristölaatumormiin vertaaminen on suuntaa antavaa, sillä näytepiste sijaitsee ojassa ja lähimpään vesistöön on noin 2 km matka. Ojasta otetuille vesinäytteille ei ole edellä mainitun kaltaisia selkeitä vertailuarvoja. Kyseinen ympäristölaatumormi on annettu biosaatavalle pitoisuudelle, joka on näytteenoton tulosten perusteella laskettu. Tulosten perusteella biosaatavat pitoisuudet ovat hyvin pieniä ja ympäristölaatumormi ei ylity.

Kolkkisten ampumaradan tutkimustarpeen arviointi, näytteenotto, riskinarviointi sekä esitys tarkkailusta on tehty ampumaratojen BAT-oppaan mukaisesti huomioiden hakemuksessa esitetty mahdollinen laukausmäärän lisääntyminen. Hakemuksessa ja hakemuksen liitteissä on tarkasteltu ympäristöolosuhteita ja haitta-aineiden mahdollisia riskejä. Tiivistetysti toiminnan ei ole arvioitu muodostavan riskiä pintavesille tai pohjavesille kapasiteetin noston jälkeenkään.

Valituksessa esiin nostettu kuva pintavesistä on virtaussuuntamerkintöineen julkisten kartta-aineistojen mukainen. Pintavesien näytteenottopiste on suunniteltu maastokäynnin perusteella sellaisesta kohdasta, josta pintavedet purkautuvat rata-alueen ulkopuolelle sellaisesta pisteestä, jossa on edes ajoittain virtaavaa vettä. Pistooliradan metsäojassa ei pääsääntöisesti ole vettä, saati sitten, että se virtaisi selkeästi mihinkään suuntaan. Pintavesinäytteenotto tulee suorittaa virtaavasta vedestä. Mikäli pistooliradan metsäojasta purkautuu vettä, purkaa se pelto-ojiin ja pelto-ojia pitkin kartta-aineiston (Suomen metsäkeskuksen pintavesien virtausmalli -aineisto) perusteella kohti luodetta. Näytteenoton on suorittanut sertifioitu näytteenottaja ja tulokset on analysoitu akkreditoituihin menetelmin.

Ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Mitä tulee ampumaradan alueella mahdollisesti muodostuvaan pohjaveteen, ampumarata-alueella kallio on melko pinnassa ja paikoitellen näkyvissä. Rata-alueella mahdollisesti syntyvä, todennäköisesti hyvin vähäinen pohjavesi, virtaa todennäköisesti lähellä maanpintaa ja purkautuu viereiselle pellolle, joka on maaperäaineiston perusteella savea. Tyypillisesti pinnallisten pohjavesimuodostumien vedet virtaavat pintavesien kanssa samaan suuntaan eli tässä tapauksessa luoteeseen. Joka tapauksessa ampumaratakiinteistön ja asuinrakennusten välissä oleva savikkoalue todennäköisesti pidättää vettä melko tehokkaasti ja tällä alueella mahdollinen pohjaveden muodostuminen on pientä ja erittäin hidasta. Näiden tietojen valossa ampumaradalta ei kulje vesiä [REDACTED] kiinteistölle eikä siten aiheudu vaikutuksia kyseisen kiinteistön talousvesikaivolle. Nämä samat tiedot on esitetty ympäristölupahakemuksessa, joten ne ovat olleet tiedossa lupaharkintaa tehtäessä.

Lupaharkinta on tapauskohtaista eikä siten toisen ampumaradan käyttöaikojen vaatiminen ole perusteltua.

Lupamääräyksessä 3 annetut ratakohtaiset laukausmäärärajat ohjaavat selkeästi toimintaa ja laukausten jakautumista. Kyseisessä lupamääräyksessä on sallittu laukausmäärän lisääntyminen nimenomaan niillä radoilla, joilla ampumaratamelun ohjearvotasot eivät ylity; pistoolirata, pienoiskiväärirata ja pienoishirvirata. Haulikkoradalle on asetettu hieman toimintahistorian aikaista keskiarvoa pienempi laukausmäärä ja kivääri- /luodikkoradalle hieman keskiarvoa suurempi, kuitenkin pienempi kuin vuonna 2022 toteutunut laukausmäärä.

Jo hakemuksessa oli esitetty aiempaan nähden huomattavasti rajoitettuja käyttöaikoja melukuormituksen pienentämiseksi. Lupapäätöksessä viranomainen tiukensi käyttöaikoja entisestään. Toiminnanharjoittaja on siis pyrkinyt huomioimaan naapuruston jo lupahakemuksessaan. Rajoituksia on tehty BAT-oppaan suositusten mukaisesti.

Muutoksenhakijat eivät ole radan käyttöaikoja koskevissa vaatimuksissaan huomioineet lainkaan ratoja, joiden toiminnasta ei aiheudu VNp 53/1997 mukaisten melun ohjearvotasojen ylityksiä (pionoishirvi-, pienoiskivääri- ja pistoolirata). Melun ohjearvotasojen alittuessa ei ole perusteita vaatia niin

tiukkoja käyttöaikarajoituksia. Valituksessa ei ole myöskään huomioitu hirvi-/kivääriradalle esitettyjen ja lupapäätöksessä edellytettyjen meluntorjuntatoimenpiteiden vaikutuksia.

Valituksessa on vedottu BAT-oppaassa haitta-aineiden hallintakeinona kuvattuun taustavallien seulontaan ja sen tiheyteen. Valituksessa on kuitenkin jätetty huomioimatta, että BAT-oppaan mukaan tarvittavat toimenpiteet perustuvat riskiperusteiseen arviointiin. Kolkkien ampumarata sijoittuu riskinhallintatasoltaan tasoon 1 – perustaso. Kyseisen tason radoilta ei lähtökohtaisesti ole tarpeen edellyttää kuvatus laisia toimenpiteitä. Taustavallien seulonnalle ei siis ole riskiperusteista tarvetta. Lisäksi toiminnanharjoittaja huomauttaa, että ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti lupamääräyksissä ei saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Pienoiskivääriradan ja pienoishirviradan melua ei ole mallinnettu ympäristömeluselvityksessä ratojen pienen meluvaikutuksen vuoksi. Vastineessa on esitetty avoimen maaston melusapluunoihin perustuvat kuvat melun leviämisestä kyseisillä radoilla. Vastineen mukaan kuvista on havaittavissa, että toiminta pienoishirviradalla tai pienoiskivääriradalla ei ylitä VNp 53/1997 mukaisia melun ohjearvoja. Sapluunat ovat nimensä mukaisesti avoimen maaston sapluunoita eli ne eivät huomioi rakenteiden, maaston, puuston ja kasvillisuuden vaikutusta melun leviämiseen. Käytännössä siis melun leviämisalueet ovat todennäköisesti vielä pienemmät, kuin kuvissa esitetyt alueet ovat.

Muutoksenhakija on virheellisesti sekoittanut pistooliampumisen ja Kolkkien radalla harjoitetun SRA-toimintaan kuuluvan harjoittelutavan luullen myös radalla ammutun sarjatulta. Kolkkien ampumaradalla aiemmin tapahtunut SRA-toimintaan kuuluva harjoittelutapa on tapahtunut kivääriradalla kivääreillä kertatulena. Toiminnanharjoittaja on kieltänyt toistaiseksi kyseisenlaisella tavalla järjestetyn häiritsevänä koetun toiminnan 17.2.2023.

Lainsäädännön mukaan ainoastaan jätteen käsittelytoiminnalla ja maa-aineksen ottotoiminnalla voidaan asettaa sellaisia vakuuksia, joilla varaudutaan toiminnan mahdolliseen lopettamiseen ja siitä aiheutuviin kustannuksiin.

ELY-keskuksen vastine

Valituksenalaisessa lupapäätöksessä on merkittävästi rajoitettu ratojen käyttöaikoja kesäaikaan. Erityisesti on rajoitettu hirvi-/luodikkoradan ja haulikkoradan käyttöaikoja koskien nimenomaan tyypillistä kesäloma-aikaa.

Valituksenalaisen lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on viitattu nimenomaan VNp 53/1997 mukaisiin ohjearvotasoihin. Siten toiminnanharjoittajan näkökulmasta melusuure on riittävästi selvillä. VNp 53/1997 mukaiset ohjearvot ovat nimenomaan ohjearvot. Ne on mahdollista asettaa tavoitteellisina ja näin on tehty myös muilla ampumaradoilla.

Puolustusvoimien ampumaratojen ja pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohjeessa (2022) on todettu, että lukuisissa tutkimuksissa on osoitettu I-aikapainotuksen sopimattomuus impulssimaisten äänien äänekkyuden ja häiritsevyyden arviointiin. Täten $L_{A\max}$ -suure ampumamelunarvioinnissa on puutteellinen ja tämän vuoksi radalle on myös määritetty vuositaso L_{Rden} , jossa on standardissa (ISO 1996-1) määritetty impulssikorjaus. Täten ainakin hakemusasiakirjoissa on toiminnan melun impulssimaisuus huomioitu.

Valituksenalaisessa lupapäätöksessä Kolkisten ampumaradalle on edellytetty toteutettavan meluntorjuntatoimenpiteitä tietyssä aikataulussa. Tämä yhdessä käyttöaikojen ja laukausmäärän rajoittamisen kanssa on BAT-oppaan mukaista kyseiselle ampumaradalle soveltuva melunhallintaa. Varsinais-Suomen ELY-keskus ei ole huomionnut lausunnossaan, että valituksenalaisessa lupapäätöksessä sallitusta maksimilaukausmäärästä yli puolet (22 500 laukausta) on kohdistettu radoille, joiden toiminnasta ei aiheudu VNp 53/1997 mukaisten ohjearvotasojen ylityksiä.

Kolkisten ampumaradalla niille lajiradoilla, joilla ohjearvotasojen alittamiseen vaadittavat meluntorjunnan kustannukset olisivat kohtuuttomia, on asetettu muihin lajiratoihin nähden rajoitetummat käyttöajat. BAT-oppaan mukaisesti tämä on kyseisille lajiradoille soveltuva toissijainen toimenpide, mikäli rakenteellinen meluntorjunta ei ole käytännössä mahdollista. Siten ohjearvoista poikkeamiselle on perusteltu syy.

Lyijyn osalta ympäristölaatuunormi on asetettu biosaatavalle pitoisuudelle (V_{na} 1022/2006, Ympäristöministeriön raportteja 19/2018). Kolkisten ampumaradan ojasta otetussa vesinäytteessä biosaatavan lyijyn pitoisuus oli $1,4 \mu\text{g/l}$. Tämä jää huomattavasti alle sisämaan pintavesille asetetun sallitun enimmäispitoisuuden. Kuten ELY-keskus vastineessaan toteaa, on näyte otettu ojasta, ei vesistöstä.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen. Vastaselityksessä on muun ohella todettu, että maanomistaja on purkanut molemmat vuokrasopimukset, koska toiminnanharjoittaja ei ole noudattanut vuokrasopimuksen ehtoja.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa lupamääräyksiä 2, 3, 8 ja 9 siten, että hirvi- ja luodikkoradalla ei saa harjoittaa ampumatoimintaa ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista, haulikkoradan käyttöä on rajoitettu ja hirvi- ja luodikkoratojen meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyyttä on seurattava mittaamalla melua. Muutetut lupamääräykset kuuluvat seuraavasti (*muutokset kursivilla*).

2. Hirvi-/luodikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

(*poistettu tekstiä*)

b) Käyttöajat meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumisen jälkeen:

maanantaista perjantaihin klo 10–20
 lauantaisin klo 10–18
 sunnuntaisin klo 12–16
 kesäkuussa sunnuntaisin ei ampumista
 kesätauko heinäkuu

3. Haulikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

Käyttö sallittu huhti-kesäkuussa ja elo-lokakuussa *kahtena päivässä viikossa maanantain ja torstain välisenä aikana klo 17–20.*
 kesätauko juhannusaatosta heinäkuun loppuun.

Ammunta on kielletty arki- ja juhlapyhinä (uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, lankalauantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, vappuaatto, vappupäivä, helatorstai, helluntai, juhannusaatto, juhannuspäivä, pyhäinpäivä, Suomen itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä ja uudenvuodenaatto).

Ampumaradalla saa vuodessa ampua enintään 40 000 laukausta jaettuna seuraavasti: Hirvikivääri/ luodikko 11 000, haulikko 6 500, pistoolirata 11 000, pienoishirvirata 4 000 ja pienoiskiväärirata 7 500. Toiminnan arvioidaan jatkossakin olevan aktiivisinta touko-syyskuussa.

8. Hirvi-/luodikkoradan 75 ja 100 metrin etäisyydellä olevat katokset tulee eristää 31.3.2025 mennessä. Suunnitelmat ampumakatosten muutostöistä tulee esittää valvontaviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen rakentamiseen ryhtymistä.

(poistettu tekstiä)

9. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toiminnanharjoittajalta melutason mittaamista meluarvojen selvittämiseksi. Melumittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ohjeen Ympäristömelun mittaaminen, ohje 1/1995 mukaisesti.

Lupamääräyksen 8. mukaisten hirvi- ja luodikkoratojen meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyyttä on seurattava niiden valmistuttua mittaamalla kertaluontoisesti melua (L_{Amax}) melun leviämisen kannalta alttiiden häiriintyvien kohteiden oleskelualueella. Mittaus on tehtävä kuukauden kuluessa siitä, kun radat on otettu käyttöön.

Melumittaussuunnitelma on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen mittausten suorittamista.

Mittaus on tehtävä noudattaen ympäristöministeriön ohjetta ampumaratamelun mittaamisesta (Ympäristöministeriö, ympäristöopas 61/1999). Mittauksen tekijän on oltava sertifioitu melumittaaja, tai mittaajan asiantuntemus on osoitettava muulla tavoin.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta - -.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (L_{AImax}) määritettyä asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB.

Mainitun päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitettun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Asiassa saatu selvitys

Ympäristölupahakemus koskee Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistyksen, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry:n ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry:n olemassa olevan Kolkkisten ampumaradan toimintaa. Ampumaratatoiminta sijaitsee Pöytyän kunnassa Kolkkisten kylässä kiinteistöllä Kyöstilä 636-414-1-107. Kiinteistö on yksityisomistuksessa ja ampumaratatoimintaa on harjoitettu vuokrasopimuksen nojalla. Asiassa saadun selvityksen mukaan vuokrasopimus on sittemmin purettu.

Nykytuotoinen toiminta ampumaradalla on alkanut arviolta vuonna 1982, mutta ampumapaikka on perustettu alun perin arviolta 1950-luvulla. Ampumaradalla ei ole ollut aikaisempaa ympäristölupaa. Vaasan hallinto-oikeus on 30.6.2022 antamallaan päätöksellä 779/2022 kumonnut ampumarataa koskevan Kosken T1 ympäristönsuojelulautakunnan ympäristölupapäätöksen (3.11.2021 § 43) ja palauttanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Korkein hallinto-oikeus ei päätöksellään H3363/2022, 21.11.2022 myöntänyt asiassa valituslupaa.

Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Ampumarata on merkitty Varsinais-Suomen maakuntakaavaan merkinnällä ea 214, erityistoimintojen alue, toimintana ampumarata. Ampumaradan ympäristö on kaavoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat noin 220 metrin etäisyydellä lounaassa (asuinrakennus), noin 330 metrin etäisyydellä lännessä (asuinrakennus), noin 900 metrin etäisyydellä pohjoisessa (vapaa-ajan asunto) ja noin 1,1 kilometrin etäisyydellä koillisessa (vapaa-ajan asunto). Ampumaradan läheisyydessä, reilun 200 metrin päässä pohjoisessa, sijaitsee yksityishenkilön omistama tuulivoimala. Radasta noin 600 metrin päässä luoteessa sijaitsee eläinsuoja.

Kolkkisten ampumaradalla on yhteensä viisi rataa: haulikkorata (skeet), pienoishirvirata, yhdistetty hirvi- ja luodikkorata, pistoolirata ja pienoiskiväärirata. Radalla on ollut myös erillinen luodikkorata, mutta sen toiminta on lopetettu hirviradan vallien korjauksen yhteydessä. Tämän jälkeen hirvirata on toiminut yhdistettynä hirvi- ja luodikkoratana. Sallitut laukausmäärät on ympäristöluvassa jaettu seuraavasti: Hirvikivääri/ luodikko 11 000 (9 175–12 907), haulikko 6 500 (5 057–8 580), pistoolirata 11 000 (3 848–8 600), pienoishirvirata 4 000 (2 500–3 867) ja pienoiskiväärirata 7 500 (850–5 000). (suluissa vuosina 1980–2022 toteutuneet laukausmäärät).

Vuotuinen laukausmäärä on ollut yhteensä noin 30 000 laukausta vuosina 1980–2022. Valituksenalainen päätös sallii 40 000 laukausta vuodessa.

Radan käyttö painottuu touko-syyskuun väliselle ajalle. Muina kuukausina käyttö on kokonaisuudessaan vähäisempää ja koostuu lähinnä pienoiskivääriradan ja pistooliradan käytöstä sekä kohdistuslaukauksista hirvi/luodikkoradalla.

Hirvi-/luodikkoradalla on 100 metrin ampumaetäisyydellä ampumasuoja, jonka etureunaa on äänieristetty ja lisäksi sivuille on tehty jatkoseiniä. 100 metrin ampumakatoksessa on kaksi ampumapaikkaa ja katoksen edessä on ampumavalli/-seinä, josta voi ampua korkeintaan viisi ampujaa lähinnä makuuasennosta. 75 metrin ampumasuoja on kevytrakenteinen, eristämätön suoja ja siellä on yksi ampumapaikka.

Pienoishirvi-, pienoiskivääri- ja pistooliradoilla ampuminen tapahtuu eristämättömistä katoksista. Pienoishirven ampumakatoksessa on yksi ampumapaikka, pienoiskivääriradan ampumakatoksessa 8 ampumapaikkaa, ja pistooliradan ampumakatoksessa 10 ampumapaikkaa.

Haulikkoradalla on yhteensä kahdeksan ampumapaikkaa, joista seitsemän puoliympyrän kaarella ja yksi keskellä rataa heitinkoppien välissä.

Kaikilla luotiaseradoilla on maa-aineksista rakennetut sivu- ja taustavallit, joita on paranneltu viimeksi vuonna 2006. Lisäksi pienoishirviradan taustavallia on korotettu alle 10 vuotta sitten. Pienoishirviradan taustavallin päällä on maa-aineksilla täytettyjä tynnyreitä varotoimenpiteenä suojaamassa hirviradan liikkuvan hirven varastokatosta. Hirvi-/luodikkoradan taustavallissa on maa-aineksen päällä lisäksi autonrenkaita luotien kimmokevaaran pienentämiseksi.

Hakemukseen liitetyn meluselvityksen (HMMT Partners Oy, 15.7.2022) mukaan ampumaradan melun L_{AImax} ylittää Vnp 53/1997 mukaiset ampumaratamelun ohjearvot (asuinalueiden melun ohjearvo 65 dB, loma-asuntoalueiden ohjearvo 60 dB) lähimmillä vakituisilla ja loma-ajan asunnoilla. Ohjearvojen ylitykset aiheutuvat hirvi-/luodikkoradan ja haulikkoradan ampumatoiminnasta. Asuinkohteilla hirvi-/luodikkoradan toiminnasta aiheutuva melun ohjearvon ylitys on suurimmillaan 13 dB ja loma-asunto kohteilla 9 dB, haulikkoradalla vastaavat ylitykset ovat 7 dB ja 9 dB.

Pistooliradan osalta ohjearvot eivät ylity nykyisellä maksimissaan kaliiperin .32 pistoolien käytöllä. Pienoiskivääri- ja pienoishirviradoilla käytettävän kaliiperin .22 melu ei myöskään ylitä ohjearvoja.

Kivääriammunnan osalta meluntorjuntatoimenpiteiksi on toiminta-aikojen rajoitusten lisäksi määrätty kahden vuoden siirtymäajalla toteutettava ampumakatosten rakentaminen/eristäminen. Ampumakatosten parantamisen jälkeen hirvi-/luodikkoradan melu ylittää mallinnuksen mukaan asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon 65 dB vain kohteella [REDACTED] (ylitys 2–3 dB) ja loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon 60 dB vain kohteella [REDACTED] (ylitys 1 dB). Siirtymäajaksi kivääriammunnan toiminta-aikoja on rajoitettu luvassa muuten sallituista toiminta-ajoista. Haulikkoammunnan osalta ei ole määrätty teknisiä meluntorjuntatoimenpiteitä. Haulikkoammunnan meluntorjunta on katsottu kustannuksiltaan kohtuuttomaksi toimenpiteeksi ja haulikkoammunnan meluhaittaa on sen sijaan luvassa rajoitettu toiminta-aikoja rajaamalla. Luvassa määrätty melurajat ovat tavoitteellisia eivät sitovia.

Ampumaradan sijoituspaikka ei ole tärkeällä tai muullakaan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on noin 8,6 kilometrin päässä lounaassa sijaitseva Takaliston 2-luokan pohjavesialue. Ampumarata kuuluu Aurajoen keskiosan alueen valuma-alueeseen (28.002). Ampumarata-alueen etäisyys Aurajokeen on vajaa kaksi kilometriä. Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Haanvuoren luonnonsuojelualueet noin 1,6 kilometrin päässä luoteessa. Kyseessä on yksityismaiden luonnonsuojelualueet, jotka ovat luontotyyppien tai lajien hoitoalueita.

Ampumaratakiinteistön pinta- ja pohjamaalajit ovat osittain kalliomaata ja osittain hiekkaa. Haulien teoreettinen leviämisalue on lisäksi osittain hiekkamoreenia. Rata-alueen pintamaa on karkeaa maa-ainesta. Luontainen kasvillisuus on paikoin hyvin niukkaa, lähinnä matalaa heinikkoa. Pienoishirviradan välialueella kallio on pinnassa. Haulien leviämisalueen kasvillisuus on runsaampaa; heinikkoa ja taimikkoa. Kauempana ampumapaikoista kasvaa myös runsaampaa ja korkeampaa puustoa.

Ampumaradan ratarakenteisiin kertyneiden haitta-aineiden määrää on arvioitu laskennallisesti toimintahistorian aikaisten laukausmääräarvioiden perusteella käyttäen keskivertopanosten tietoja. Tarkastelun perusteella Kolkkisten ampumaradan ratarakenteisiin on vuosien 1975–2020 aikana kertynyt arviolta noin 11 tonnia lyijyä, josta reilut puolet haulikkoradan rakenteisiin.

Alueen pintavedet virtaavat ojaia pitkin ja purkavat noin 2 kilometrin päässä Aurajokeen. Oja on melko syvä ja sen pohjalla virtaa vettä erityisesti ylivirtaamakausina. Kesällä oja on pääsääntöisesti kuiva. Haulien leviämisalueen läpi virtaavasta ojasta on otettu yksi vesinäyte, josta on todettu kohonneita lyijypitoisuuksia.

Hakemuksen mukaan ampumaratakiinteistöllä mahdollisesti muodostuva pohjavesi virtaa hyvin todennäköisesti pintavesien tapaan luoteeseen sillä yleisesti pintaveden ja maanpinnan läheiset pohjavedet virtaavat samaan suuntaan. Ampumaratakiinteistöllä syntyvät pohjavedet purkavat luoteeseen viettävälle peltosavikolle. Savi johtaa huonosti vettä ja pohjaveden muodostuminen tällä alueella on todennäköisesti vähäistä. Hakemuksen mukaan edellä mainittujen tietojen perusteella ja huomioiden ampumaratatoiminnan haitta-aineiden äärimmäisen hidas kulkeutuminen, haitta-aineiden leviämisen riski Kolkkisten ampumaradalla on arvioitu pieneksi.

Oikeudellinen arvio

Asiassa on muutoksenhakijoiden valituksen johdosta arvioitavana, onko luvan hakijoille myönnetty ympäristölupa ensisijaisen vaatimuksen mukaisesti kumottava ympäristönsuojelulain vastaisena tai, onko siinä annettuja lupamääräyksiä muutettava valituksessa toissijaisesti esitettyllä tavalla. Esitettyjä vaatimuksia on perusteltu erityisesti toiminnasta aiheutuvilla meluhaitoilla sekä pohja- ja pintavesille aiheutuvalla pilaantumisriskillä.

Muutetut lupamääräykset ja luvan myöntämisedellytykset

Hakemukseen liitetyn meluselvityksen perusteella ampumamelu ylittää ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaiset ohjearvot (L_{AImax}) häiriintyvissä kohteissa selvästi sekä haulikkoammunnan että kivääriammunnan osalta.

Melun ohjearvojen ylityksiä on lupahakemuksessa ja lupaharkinnassa perusteltu muun ohella ampumaratojen kansallisen BAT-selvityksen mukaisilla toiminta-aikojen rajoituksilla ja hirvi- ja luodikkoradan kahden vuoden siirtymäaikana tehtävillä meluntorjuntatoimenpiteillä. Hakemuksessa on esitetty, että BAT-selvityksen taulukon 10.1. mukaisesti Kolkkisten ampumaradan voitaisiin tulkita sijoittuvan kategoriaan, jossa melun ohjearvotason alittamisen varmistavien meluntorjuntarakenteiden sijasta tai niiden lisäksi voitaisiin rajoittaa toiminta-aikoja. Tällöin ohjearvojen ylityksiä voitaisiin sallia.

Ohjearvoista poikkeamisen mahdollistavien kriteerien osalta BAT-selvityksessä viitataan aikaisempaan AMPY-työryhmän oppaaseen (ympäristöministeriö 2012), jonka mukaan ohjearvojen tasoa tulisi uuden toiminnan osalta pitää lupahakemuksen hyväksyttävyyden pääasiallisena lähtökohtana. Rakennetuille radoille ohjearvoja sen sijaan voitaisiin pitää tavoitearvoina. Edelleen oppaassa todetaan, että poikkeaminen ohjearvoista vaatii selkeitä perusteluja. Sellaisina voitaisiin pitää erittäin vähäistä laukaussmäärää ja ampumatoiminnan ajallista sijoittumista niin, että sen aiheuttama häiriö ympäristössä on vähäistä. BAT-selvityksessä puolestaan todetaan, että tällaisena vuosittaisena laukaussmääränä voidaan pitää 10 000 laukausta, jolloin melusta ei katsota aiheutuvan terveys- tai merkittävää viihtyisyyshaittaa. Edellä mainituissa ampumaratojen ympäristönsuojelua koskevissa oppaissa esitetyt ohjeet ovat monelta osin tulkinnanvaraisia, eikä niitä tule soveltaa suoraan ympäristölupaharkinnassa ilman huolellista tapauskohtaista harkintaa.

Hirvi- ja luodikkoradan meluntorjuntatoimille on lupapäätöksessä myönnetty noin kahden vuoden siirtymäaika, jonka aikana noudatetaan rajoitetumpia toiminta-aikoja.

Melumallinnuksen mukaan hirvi- ja luodikkoradan meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen asuinalueiden ohjearvo 65 dB ylittyisi yhden valittajan kiinteistöllä (ylitys 2–3 dB) ja loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvo 60 dB ylittyisi myös yhdellä kiinteistöllä (ylitys 1 dB).

Kun otetaan huomioon hirvi- ja luodikkoradalle myönnetty vuosittainen laukaussmäärä 11 000 laukausta, ennen meluntorjuntatoimenpiteitä sallitut toiminta-ajat erityisesti kesäaikaan huolimatta kesätausta ja se, että jopa 13 desibelin (L_{AImax}) suuruiset ohjearvojen ylitykset on sallittu vielä kahden vuoden ajan lupapäätöksen antamisesta, hallinto-oikeus katsoo, että hirvi- ja luodikkoradan toiminnasta ennen meluntorjuntatoimenpiteitä aiheutuu naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta.

Toiminta on kuitenkin meluntorjuntatoimenpitein eli katokset eristämällä mahdollista järjestää niin, ettei kohtuutonta räsitusta aiheudu. Näin ollen hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 2 siten, että hirvi- ja luodikkoradan toiminta on sallittu vasta toteutettujen meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen.

Kun otetaan erityisesti huomioon sallitut radan käyttöajat, mallinnuksen mukaiset melutasot meluntorjuntatoimien jälkeen sekä jäljempänä lupamääräyksen 9 mukainen melumittausmääräys, hirvi- ja luodikkoradan toiminnasta hallinto-oikeuden muuttamalla tavalla ei voida katsoa aiheutuvan sellaista haittaa, että lupa tulisi kumota.

Asiassa saadun selvityksen mukaan nyt käsiteltävänä olevassa luvassa sallittu haulikon laukausmäärä, 6 500, vastaa keskimääräistä vuosittaista tasoa. Haulikkoradan toiminta-aikaa on verrattuna palautettuun asiaan päätöksessä rajoitettu muun muassa siten, että toiminta on nyt sallittu ympärivuotisen toiminnan, pois lukien juhlapyhät, sijasta huhti-lokakuussa maanantaista torstaihin. Lisäksi on rajoitettu enemmän vuorokautisia toiminta-aikoja ja määrätty kesätauko.

Hallinto-oikeus on valittajien vaatimuksesta ratkaisuosasta ilmenevin tavoin edelleen rajoittanut merkittävästi lupamääräyksen 3 mukaisia haulikkoradan toiminta-aikoja valituksen toissijaisen vaatimuksen mukaisesti. Toiminnasta näin muutettuna ei huolimatta melutason ohjearvojen ylityksestä voida katsoa aiheutuvan sellaista haittaa, että lupa tulisi kumota.

Koska hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 2 siltä osin, kuin siinä on sallittu hirvi- ja luodikkoradan toiminta ennen meluntorjuntatoimenpiteitä, on lupamääräystä 8 muutettava vastaavasti.

Suunniteltujen ja suoritettavien meluntorjuntatoimenpiteiden vaikuttavuuden todentamisesta tai meluarvojen tarkkailusta ei valituksenalaisessa päätöksessä ole annettu riittävän yksiselitteisiä määräyksiä.

Hallinto-oikeus on siksi muuttanut lupamääräystä 9 siten, että hakemuksen ja lupapäätöksen mukaisten hirvi- ja luodikkoratojen meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyttä on seurattava niiden valmistuttua kertaluontoisella melumittauksella.

Hallinto-oikeuden ratkaisuosasta ilmenevät muutokset lupapäätökseen ovat tarpeen sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta räsitusta tai muuta luvan myöntämisen esteeksi katsottavaa ympäristön pilaantumista.

Valituksen hylkääminen ja valitusperusteista muutoin

Kun otetaan kokonaisuutena huomioon hallinto-oikeuden lupapäätökseen tekemät edellä esitetyt valituksessa toissijaisesti vaaditut muutokset, lupapäätöksessä ampuma-ajoista, laukausmääristä ja ampumalajeista määrätty sekä eri ammuntojen melutasoista saatu selvitys, hakemuksen ja lupapäätöksen mukaisesta toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan sellaista

ympäristönsuojelulain 49 §:ssä ja naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitystä, että lupapäätös tulisi toiminnasta aiheutuvan melun vuoksi kumota tai sitä ampumalajien, laukausmäärien ja toiminta-aikojen osalta olisi tarvetta enemmän muuttaa.

Valituksessa on vaadittu, että melua koskevan lupamääräyksen 7 tulee olla velvoittava, eli melu ei saa ylittää VNp 53/1997:n mukaisia melutasoja.

Valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot eivät ole ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia. Ohjearvot osoittavat kuitenkin sen tason, jolla ympäristön viihtyisyys yleisesti ottaen voidaan turvata. Ohjearvon alittava melutaso ei kuitenkaan aina ole hyväksyttävissä, eikä toisaalta ohjearvon ylittyminen aina osoita melutasoa, josta aiheutuisi kohtuutonta viihtyisyyden alentumista tai terveyshaittaa. Vaikka melu ei ylittäisikään melun ohjearvoja, voidaan se silti kokea häiritsevä. Ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon muun muassa ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit.

Edellä lausuttu huomioon ottaen lupamääräyksen 7 mukaisia melutasojen ohjearvoja voidaan pitää tavoitteellisenä eikä määräystä ole tarpeen valituksessa esitetyin tavoin muuttaa, kun otetaan huomioon erityisesti toiminta-aikojen rajoitukset.

Ampumarata-alueen melun vaikutuspiirissä oleville kiinteistölle mahdollisesti suunnitteilla olevalle rakentamiselle, ei voida nyt asiassa saadun selvityksen perusteella antaa oikeudellista merkitystä melutason ohjearvojen ja luvan myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa.

Valituksessa on vaadittu, että niin sanottu SRA-harjoittelu ampumaradalla tulee kieltää ympäristöluvassa/ lupamääräyksin. Asiassa saadun selvityksen perusteella lupaa ei ole haettu SRA-toimintaan, joten sitä ei ole myöskään voitu myöntää. Hallinto-oikeus katsoo, että SRA-harjoittelun erikseen kieltäminen ympäristöluvassa ei näin ollen ole tarpeen.

Valituksessa on vaadittu maaperän pilaantumisen selvittämistä ja toiminnanharjoittajan velvoittamista lupamääräyksin pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen. Toiminnan lopettamista koskevista toimista ja alueen maaperän tilan selvittämisestä ja alueen kunnostamisesta toiminnan loputtua on annettu lupamääräykset 17 ja 18. Alueen säännöllisestä siivoamisesta hylsyjätteistä ja kiekkoista on määrätty lupamääräyksessä 13. Lupamääräyksessä 10 edellytetään luotien poistamista taustavalleista niiden muutostöiden yhteydessä. Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräykset maaperän tilan selvittämisestä ja pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamisesta ovat riittäviä eikä lupapäätöstä ole siksi valituksen perusteella syytä kumota tai muuttaa.

Asiassa saadun selvityksen perusteella ei ole osoitettavissa, että haulien leviämisaalueen läpi virtaavan ojaveden laadusta aiheutuisi haittaa vastaanottavalle vesistölle. Lisäksi kun otetaan muuten huomioon asiassa saatu selvitys alueen maaperästä, pohjaveden muodostumisesta ja pintaveden

virtaussuunnista sekä ympäristöluvassa pilaantumisen ehkäisemiseksi annetut määräykset, hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta ei aiheudu sellaista pinta- ja pohjavesille aiheutuvaa kiellettyä seurausta, että lupapäätös tulisi siksi kumota tai toiminnan vaikutuksia pohja- ja pintavesille tulisi muutoin erikseen valituksessa esitetyin tavoin selvittää ja tarkkailla.

Valituksessa on vaadittu toiminnanharjoittajaa selvittämään läheisen rengaskaivon vedenlaatu. Asiakirjojen mukaan alueen pintavedet kulkeutuvat eri suuntaan kuin missä kiinteistön rengaskaivo on, ja samoin on arvoitu pohjavesien virtaussuunta. Hallinto-oikeus katsoo, että ampumaradan toiminnalla ei näin ollen ole vaikutusta kaivon veden laatuun. Vaatimus kaivoveden tutkimisesta on siksi hylättävä.

Valituksessa on vaadittu, että toiminnanharjoittajan tulee asettaa ennen luvan mukaisen toiminnan aloittamista vakuus. Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Muun luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on asetettava vastaavasti vakuus, jos toiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä.

Kyseessä on ampumaratatoiminta, josta ei aiheudu merkittäviä määriä jätteitä. Vaatimus on siksi hylättävä.

Yhteenveto

Lupapäätöstä ei ole edellä mainittujen perustelujen takia syytä valituksessa esitetyin tavoin kokonaisuudessaan kumota tai enemmän muuttaa.

Hallinto-oikeus toteaa vielä selvyiden vuoksi, että ympäristölupa on päästölupa, eikä alueeseen kohdistuvan omistus- tai käyttöoikeuden puute ole sinänsä luvan myöntämisen este. Valituksessa esitetyillä ampumarata-alueen vuokrausta ja vuokrasopimusta koskevilla seikoilla tai vuokrasopimuksen väitetyllä tarkoituksella ei näin ollen ole merkitystä luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa.

Nyt kysymyksessä olevassa asiassa ympäristölupapäätöksellä ei ole kuitenkaan myönnetty luvan hakijoille oikeutta ampumarata-alueeseen eikä kysymystä alueen hallinnasta voida ratkaista hallinto-oikeudessa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Pöytyän kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen

julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksen saamisesta

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 10.6.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Reko Vuotila ja Mikko Poskiparta sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi. Asian on esitellyt Mikko Poskiparta.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

asiakumppaneineen
Osoite:

Jäljennös maksutta

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys

Pöytyän Seudun Reserviläiset ry

Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Kosken Tl kunnan ympäristönsuojelulautakunta

Liedon kunnan ympäristöterveydenhuolto

Pöytyän kunnanhallitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /Ympäristö ja luonnonvarat

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiantipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/



13.12.2024

Dnrot 570/03.04.04.04.19/2023
582/03.04.04.04.19/2023**Asia**

Valitukset ympäristölupa-asiassa

Valittajat

1. Heidi Tulonen
2. Ilpo Louhiluoto

Luvan hakija

Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y.

Päätös, josta valitetaan

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta 19.4.2023 (11.4.2023 § 23)

Asian aikaisemmat vaiheet

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on päätöksellään 4.2.2016 § 7 myöntänyt ympäristönsuojelulain mukaisen toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y:n ampumaradalle.

Valituksenalainen päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y:lle ympäristöluvan ampumaradalle kiinteistöllä 434-405-1-33 sekä toiminnan aloittamisluvan haulikkoradalle. Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti ja lupamääräyksiin 1–20 täydennettynä.

Lainvoiman saatuaan rakennus- ja ympäristölautakunnan ympäristölupapäätös korvaa Loviisan Ampumaseura - Loviisa Skytteförening r.y:n aikaisemman ympäristölupapäätöksen (Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta 4.2.2016 § 7).

Lupamääräykset 1–3 ja 7–9 kuuluvat seuraavasti:

Ampumaradan toiminta

1. Kiinteistöllä 434-405-1-33 saa ampua seuraavilla radoilla

- haulikkorata (trap)
- hirvirata (75, 100 ja 150 m + SRVA)
- pienoiskiväärirata (50 m)
- pistoolirata (25 m ja lähiammuntapaikka)

Hirviradan 150 m ampumapaikka voidaan ottaa käyttöön vasta hakemuksessa esitettyjen meluntorjuntarakenteiden (sivuvalli ja taustavalli) valmistuttua.

2. Ratakohtainen kokonaislaukausmäärä saa olla korkeintaan seuraava:

- haulikkorata: 25 000 laukausta / vuosi
- hirvirata: 70 000 laukausta / vuosi
- pienoiskiväärirata: 35 000 laukausta / vuosi
- pistoolirata, mukaan lukien lähiammuntapaikka: 70 000 laukausta / vuosi

Ennen hakemuksessa esitetyn sivuvallin valmiiksi rakentamista hirviradan kokonaislaukausmäärä saa olla korkeintaan 20 000 laukausta / vuosi.

3. Ampuminen on kaikilla radoilla sallittu seuraavasti:

Vuoden ympäri:

maanantai–torstai klo 9.00–20.00

perjantai klo 9.00–18.00

Viikonloppuisin ampuminen on sallittu kolmena peräkkäisenä juhannuksen jälkeisenä viikonloppuna lauantaisin klo 12–18 ja sunnuntaisin klo 15–18. Muina aikoina ampuminen viikonloppuisin on sallittu lauantai–sunnuntai klo 10.00–18.00.

Mikäli edellä mainituista toiminta-ajoista halutaan 1.8.–19.6. välisenä aikana perustelluista syistä poiketa (esimerkiksi kilpailujen järjestämisen takia), on siitä ilmoitettava kirjallisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 30 vuorokautta ennen suunniteltua toimintaa ja tämän lisäksi esimerkiksi lehtikuulutuksella viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtumaa.

Ampuminen, mukaan lukien kilpailujen järjestäminen, ei ole sallittu arki- ja juhlapäyhinä ja aatoina (uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, pääsiäislauantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, helatorstai, vapunpäivä, äitienpäivä, helluntaipäivä, kaatuneiden muistopäivä, juhannusaatto, juhannuspäivä, pyhäinpäivä, isänpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä ja tapaninpäivä).

Meluntorjunta

7. Ampuma-alueen ampumaratojen ammunnoista aiheutuva melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla L_{AImax} asumiseen

käytettävillä alueilla 65 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB ohjearvoa.

8. Meluntorjuntatoimenpiteet tulee tehdä hakemuksessa esitetyn ja neuvottelussa 31.3.2023 esitetyn mukaisesti.

a) Hirviradalle on rakennettava C-tyypin ampumakatokset 75 m radalle 1.6.2023 mennessä ja 100 m ampumapaikalle 1.6.2024 mennessä. C-tyypin ampumakatos on rakennettava uudelle 150 m ampumapaikalle ennen ampumapaikan käyttöönottoa.

Hirviradan taustavallin ja sivuvallin on oltava valmiit viimeistään 1.7.2025. Valmistuessaan vallien harjakorkeuden on oltava vähintään tasolla + 31 metriä mpy.

b) Meluntorjuntavallien rakentamiseen ei saa käyttää maita, jotka sisältävät jätteitä (esim. rakennusjätettä, puuta, tiiltä, betonia, biojätettä tms.). Mikäli alueelle tuodaan jätettä sisältävää maa-ainesta tai jätettä, se on viipymättä toimitettava asianmukaiseen paikkaan tai palautettava sen haltijalle. Jätteen seulonta maa-aineksen seasta on alueella kielletty.

c) Meluntorjuntavalleihin ei saa tuoda muualta maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot. Kynnysarvot ylittäviä massoja voidaan kuitenkin tuoda, jos ampumarata-alueen luontaiset taustapitoisuudet ovat kyseisen haitta-aineen osalta kynnysarvoja suurempia eivätkä tuotavan aineksen pitoisuudet ylitä tätä taustapitoisuutta.

Jos maa-aineksia tuodaan jo rakennetulta alueelta tai muutoin on syytä olettaa, että maa-aineet voisivat olla pilaantuneita, tulee maa-ainesten ympäristökelpoisuus selvittää luotettavasti. Ympäristökelpoisuuden selvittämiseksi tulee maa-aineksesta tutkia niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita alueen maaperään alueella aiemmin harjoitetun toiminnan seurauksena on voinut joutua. Suunnitelma haitta-ainepitoisuuksien tutkimisesta (mm. tutkittavat haitta-aineet ja näytteenottotiheys) tulee esittää Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen tutkimusten aloittamista.

d) Meluntorjuntarakenteiden valmistumisesta tulee ilmoittaa Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

9. Meluntorjuntarakenteiden valmistuttua on tehtävä melumittaukset parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Melutaso tulee mitata vähintään kahden eri asuinrakennuksen pihalla / pihan lähialueella ympäristöministeriön oppaan 61/1999 tai tuolloin voimassa olevien muiden viranomaisohjeiden mukaisesti. Ainakin toisen mittaushaaran tulee sijaita osoitteessa Linjakuja 1 tai Viipurinkuja 8. Mittaussyönnitelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen mittausten toteuttamista.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa melun seurannasta erillisen määräyksen.

Perustelut

Toimittaessa lupamääräysten mukaisesti pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski on pieni, eikä toiminnasta aiheudu ympäristönsuojelulain 16–18 §:ssä mainittua kiellettyä seurausta tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ratojen käyttöaikaa on rajoitettu. Näiden toimenpiteiden ja ottaen huomioon kohtuullisuus, hakijan esittämät ja osin jo toteuttamat meluntorjuntatoimet voidaan lähimmän asuinrakennuksen piha-alueella hyväksyä tavanomaista hieman korkeampi melutaso toistaiseksi. Käyttöaikoja rajoittamalla on otettu huomioon myös melusta aiheutuva rasitus muulle asutukselle.

Suunnitellusta toiminnasta asetetut lupamääräykset huomioon ottaen ei aiheudu terveystahetta, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai erityisen luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

Lupamääräyksiä annettaessa on huomioitu toiminnan luonne ja toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa määrätyt toimenpiteet. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski.

Lupamääräysten yksilöityjä perusteluja

Lupamääräykset 1–3. Lupapäätöksessä on ollut tarpeen antaa määräys toiminta-ajan ja enimmäislaukausmäärien osalta, jotta toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta meluhaittaa ympäristöön. Määräys on annettu melusta aiheutuvan kohtuuttoman rasituksen ehkäisemiseksi. Vuosittainen enimmäislaukausmäärä lisääntyy olennaisesti, jos hakemuksen mukaiset laukausmäärät toteutuvat. Laukausmäärä vaikuttaa melun häiritsevyyteen, ja ammunta-aikoja ja -päiviä on siksi rajoitettu, jottei asutukselle aiheudu melusta kohtuutonta viihtyvyyshaittaa. Ammuntamelu on luonteeltaan häiritsevää silloinkin, kun melun ohjearvot eivät ylitä. Muistutuksissa on vastustettu voimakkaasti toiminnan laajentamista ja tuotu esiin jo nykyisen toiminnan häiritsevyys. Rajoitukset keskittyvät perjantai-iltojen, lauantaiamujen ja arki- ja

juhlapyhien lisäksi kesän lomakauteen, jolloin asukkaat oletettavasti oleskelevat tavallista enemmän ulkona. Poikkeavista toiminta-ajoista ilmoittaminen on tarpeen valvonnan kannalta.

Tesjoen teollisuusalueella sijaitsevan asuinrakennuksen pihalla melun ohjearvot ylittyvät melumallinnusten mukaan meluntorjuntarakenteista huolimatta. Tämä alue ei ole tarkoitettu ensisijaisesti asumiseen mutta kohtuuttoman meluhaitan ehkäisemiseksi on kuitenkin osaltaan tämänkin asuinrakennuksen takia ollut tarpeen rajoittaa ammunta-aikoja ja -päiviä.

Hirviradan meluvallin (tausta- ja sivuvalli) rakentaminen on aloitettu vuonna 2022, mutta se ei ole vielä luvan käsittelyhetkellä valmis. 3.4.2023 saadun tiedon mukaan vallin harjakorkeus on tasossa +29 metriä mpy. Ampumaradalla 31.3.2023 pidetyssä neuvottelussa on riistanhoitoyhdistyksen edustajan puolesta kerrottu, että C-tyypin ampumakatos rakennetaan 75 metrin radalle kevään 2023 aikana ja 100 metrin radalle viimeistään vuoden 2024 aikana. Lisäksi ampumapaikat varustetaan jo vuoden 2023 aikana suupamausta vaimentavilla rakenteilla. Hirviradalla tähän mennessä tehty ja vuonna 2023 toteutettavat meluntorjuntatoimet vaikuttavat jo melun leviämiseen. Hirviradan kokonaislaukausmäärää on kuitenkin tarpeen rajoittaa sivuvallin valmistumiseen asti.

Lupamääräys 7. Lupamääräys on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Tesjoen teollisuusalueella sijaitsevan asuinrakennuksen pihalla melun ohjearvot ylittyvät melumallinnusten mukaan meluntorjuntarakenteista huolimatta. Tätä aluetta ei kuitenkaan ole tarkoitettu asumiseen.

Lupamääräys 8. Määräys on annettu ampumatoiminnan meluhaittojen rajoittamiseksi. Melumallinnuksen mukaan suunniteltujen ampumakatosten rakentaminen ja meluvallin rakentaminen pienentää melualueita riittävästi asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla.

Määräykseen on lisätty määräaika ampumakatosten valmistumiselle ja vallin rakentamiselle. Naapuruussuhdelain 17 §:n 2 momentin mukaan lähistöllä asuvalle aiheutuvan rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon rasituksen kesto. Kun asetetaan torjuntatoimille aikaraja, rajataan samalla rasituksen kesto. Meluntorjuntavallia rakennettaessa meluntorjuntavaikutukset alkavat jo ennen vallin valmistumista.

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi meluvalleissa saa käyttää vain pilaantumaton maa-ainesta.

Lupamääräys 9. Meluntorjuntavaikutuksien riittävyyden todentamiseksi on melumittaukset tarpeen tehdä kohteissa, joissa melun ohjearvot nykytilanteessa ylittyvät. Toistaiseksi ainoa virallinen tapa arvioida

ampumaratamelua Suomessa ja verrata sitä ohjearvoon on melun mittaaminen Ympäristöministeriön 1999 ohjeen mukaisesti.

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Toiminta haulikkoradalla voidaan aloittaa tämän lupapäätöksen määräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Toiminnanharjoittajan on esitettävä 500 euron vakuus toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. *Heidi Tulonen* on vaatinut, että valituksenalainen päätös kumotaan ja asia palautetaan Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Ympäristöluvassa ei ole otettu huomioon ampumaradan toiminnan laajentamisesta johtuvaa kokonaisvaikutusta ampumaradan lähiympäristöön. Valittaja on viitannut vaatimustensa tueksi valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaisiin melutasoihin ja ohjearvoja sovellettaessa huomioon otettaviin seikkoihin.

Laukausmäärä kasvaa aikaisempaan ympäristölupaan verrattuna yli viisinkertaiseksi, 36 500 laukauksesta 200 000 laukaukseen vuodessa. Hakemuksen mukaan rata on aktiivisessa käytössä neljä kuukautta kesäaikana ja muuna aikana käyttö on huomattavasti vähäisempää. Tämän perusteella päivittäiset laukausmäärät kasvavat huomattavan suuriksi ja meluhaitta on käyttöaikana huomattavan suurta, vaikka luvassa esitetyt enimmäisäänitasot eivät ylittyisi. Meluselvityksen mukaan yhdessä kohteessa annetut enimmäisäänitasot ylittyvät kaikista torjuntatoimista huolimatta. Hakemuksessa eikä sen mukana olleessa meluselvityksessä ole selkeästi kerrottu, millainen enimmäisäänitaso on ennen kaikkien melukorjausten loppuun saattamista. Luvassa on näille toimenpiteille annettu aikaraja sekä rajoitettu laukausmäärää, mutta ennen toimenpiteiden toteutumista ei ole tietoa äänitasoista. Ympäristöluvassa on käyttöaikoja supistettu hakemuksessa esitetystä vain hieman. Lupahakemuksessa on esitetty kohdassa käyttörajoitukset vain yhden asuinrakennuksen tilanne. Sallitut enimmäisäänitasot ylittyvät virkistysalueella sekä vaikka enimmäisäänitasot eivät ylity, on meluselvityksen mukaan useiden asuinrakennusten kohdalla enimmäisäänitaso 60–65 dB. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinnassa koskevan ympäristöministeriön julkaisun mukaan tilanne, jossa laukausmäärät ovat yli

100 000 laukausta, altistuvien määrä on yli 10 sekä melualue asumiseen käytettävillä alueilla 60–65 dB, suositellaan meluntorjuntarakenteet mitoitettaviksi niin, että äänitaso ei ylitä ympäristöluvassa annettua tavoite- tai raja-arvoa ja/tai melukuormitusta vähennettävän käyttöaikojen avulla. AMPY-työryhmän oppaassa (Ympäristöministeriö 2012, s. 81) on esitetty, että ohjearvoista poikkeamisen perusteena voidaan pitää vähäistä laukausmäärää ja ampumatoiminnan ajallista sijoittumista niin, että sen aiheuttama häiriö ympäristössä on vähäistä. Ohjearvoa pienempää tasoa edellyttäisiin suuren laukausmäärän ja useiden altistuvien tapauksessa.

Valittaja on esittänyt, että jos lupa myönnetään noin isolle laukausmäärälle, tulisi sen vaikutukset ottaa paremmin huomioon sekä asettaa ohjearvoja tiukemmat vaatimukset, koska melulle altistuvien määrä on suuri. Ampumaradasta tehdyt meluselvitykset ovat puutteellisia. Selvityksestä puuttuvat laskennassa käytettyjen aseiden kokonaismelupäästöt, eikä niissä ole myöskään otettu huomioon meluisimpia radalla tavanomaisesti käytettäviä asetyyppejä. Koska näitä tietoja ei ole ilmoitettu eivätkä niiden valintaperusteet ole selvät, ei laaditun meluselvityksen oikeellisuus ole todennettavissa. Useissa kohteissa enimmäisäänitason osalta ollaan hyvin lähellä luvassa esitettyä raja-arvoa.

Hakemuksessa on esitetty, ettei radan läheisyyteen kaavoitettua virkistysaluetta oteta huomioon. Siihen kohdistuvasta melusta ei ole mainittu meluselvityksessä. Lupapäätöksen asiaosassa esitykseen ei ole otettu mitään kantaa. Koska virkistysalue on voimassa olevassa kaavassa, tulisi se ottaa huomioon radan kokonaisvaikutuksia arvioitaessa.

2. *Ilpo Louhiluoto* on vaatinut, että valituksenalaista päätöstä muutetaan siten, että laukausänten haittaa arvioitaessa otetaan huomioon myös laukausmäärän vaikutus ja laukausten esiintymisen ajankohta, kivääriradan ja lähimpänä asutusta sijaitsevan haulikkoradan tulee olla ehdottomassa käyttökiellossa todettujen riittävien suojaustoimenpiteiden täysimääräiseen toteuttamiseen saakka, suojaukset tulee tehdä niin, että 60 dB:n raja-arvot eivät ylity kuntoradalla, ja sallitut ampuma-ajat ovat arkisin kello 9.00–18.00 ja viikonloppuisin ammunta tulee olla kokonaan kielletty.

Perustelut

Ampumaratatoiminnan melun vaikutukset liittyvät ensisijaisesti häiritsevyyteen ja elinympäristön viihtyisyyteen. Ammuntamelu on luonteeltaan häiritsevää jo silloinkin, kun melun ohjearvot eivät ylity. Tässä tapauksessa melun ohjearvot ylittyvät. Ampumamäärille on haettu merkittävää lisäystä ja käyttöön otettaisiin lisäksi haulikkoammunta uutena aselajina. Ammunta on jo tällä hetkellä vuosi vuodelta kasvaneiden ammuntamäärien takia todella häiritsevää. Ammunta-ajat ovat pitkät ja kuormittavat, erityisesti kesäkuukausina ammuntaa on joka päivä aamusta iltaan. Erityisesti kiväärin ääni on kovaa ja häiritsevää.

Kun ampumamäärät kasvavat näin suuriksi, tulisi laukausänten haitassa ottaa huomioon laukausmäärän vaikutus melun häiritsevyyteen. Nykyisenä ohjearvosuureena käytetään AI-enimmäisäänitasoa L_{AImax} . Sen sopivuus ampumaratamelun haitallisuuden arviointiin on rajallinen. AI-enimmäistaso ei ota lainkaan huomioon laukausten lukumäärää tai esiintymisen ajankohtaa. Periaatteessa yksi laukaus määrää haitta-asteen. Tämä ei vastaa todellista tutkimuksissa todettua haitallisuutta, joka riippuu muun muassa suoraan lukumäärästä. I-aikapainotus ei kykene ilmaisemaan pitkäksi venyneiden laukauspulssien äänekkyyttä. Laukausten akustisista ominaisuuksista riippuva häiritsevyys määräytyy pääosin äänekkyydestä, joka puolestaan riippuu pulssin koko energiasta. Jos ajatellaan, että suurin osa ammunasta tapahtuu kesällä neljän kuukauden aikana, se tarkoittaa, että laukauksia kuuluu 1 500/päivä, joista erittäin häiritseviä kiväärilaukauksia on 515.

Valittaja on vastustanut hakemuksessa tehtyä esitystä kivääriradan suojausten tekemisestä kolmen vuoden kuluessa luvan alkamisesta. Kivääriradan käyttökiellon tulee olla ehdoton ainakin siihen asti, kunnes todetut riittävät suojaustoimenpiteet on täysin suoritettu. Samoin tulisi toimia myös lähimpänä asutusta sijaitsevan haulikkoradan osalta.

Ampumääännet ovat olleet häiritseviä virkistysalueella. Loviisan kaupungin ylläpitämä kuntorata/hiihtolatu kulkee 300 metrin etäisyydellä ampumaradasta ja suoraan ampumasuunnassa. Varsinkaan vanhemmat ihmiset eivät halua kulkea kyseisellä radalla, koska ampumääännet ovat niin voimakkaita ja pelottavia. Suojaukset tulee tehdä niin, etteivät vaaditut 60 dB:n raja-arvot kuntoradalla ylity.

Ampuma-aikoja ei valvota eikä ympäristönsuojeluviranomainen ole puuttunut niihin valittajan ilmoituksista huolimatta. Ampumaradalla on ainoastaan taulu, jossa sallitut ajat kerrotaan. Ampumaradalle voi kuka tahansa tulla ampumaan. Myös kirjaukset ampuma-ajoista ja määräistä perustuvat vapaaehtoisuuteen. Jo tästäkin syystä nykyisenkin luvan ampumamäärät ylittyvät selvästi.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksista. *Hallinto-oikeus* on varannut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Loviisan kaupungille ja Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaostolle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto on valituksen johdosta antamassaan vastineessa todennut, että sillä ei ole lisättävää asiasta aikaisemmin antamaansa lausuntoon.

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on valitusten johdosta antamassaan lausunnossa viitannut ratkaisunsa perusteluihin ja todennut muun ohella seuraavaa.

Valituksenalaisessa päätöksessä ampumaradan käyttöaikaa on voimassa oleviin käyttöaikoihin verrattuna supistettu perjantaisin ja lauantaisin. Käyttöaikaa on rajattu myös kolmena peräkkäisenä juhannuksen jälkeisenä viikonloppuna. Lisäksi ympäristöluvan lupamääräyksen 3 mukaan ampuminen ei ole sallittua lainkaan lupamääräyksessä lueteltuina arki- ja juhlapäyhinä. Ampumista ei saa harjoittaa yhteensä 19 päivänä vuoden aikana, joista 7–10 päivää (riippuen pääsiäisen ajankohdasta) sijoittuvat kevät- ja kesäkuukausille (lupamääräys 3).

Lupaharkinnassa on sovellettu valtioneuvoston päätöstä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997). Lupamääräykseen sisältyy meluntorjuntaan liittyviä määräyksiä (lupamääräykset 7 ja 8) sekä määräys melutason mittaamisesta meluntorjuntarakenteiden valmistuttua (lupamääräys 9). Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa melun seurannasta erillisen määräyksen (lupamääräys 9).

Haulikkorata ei ole uusi aselaji Loviisan ampumaradalla. Haulikkoradan toiminta on ollut keskeytettynä johtuen voimassa olevan ympäristöluvan määräyksestä 8. Sekä haulikkoradalle että hirviradalle on rakennettu valmiiksi ympäristölupahakemuksessa esitetyt ja valituksenalaisen päätöksen mukaiset sivu- ja taustavallit. Hirviradan uutta 150 metrin ampumapaikkaa ei saa ottaa käyttöön ennen C-tyypin ampumakatoksen rakentamista (lupamääräykset 1 ja 8).

Loviisan pohjoisosan ja Ruotsinpyhtään Tesjoen osayleiskaavassa (LOTES, vahvistettu osittain 16.2.2010) ampumarata-alueeseen rajoittuu pohjoisessa kapea MU-alue (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta) ja muissa ilmansuunnissa TY-alueisiin (teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia). Rata-alueesta länteen sijaitsee laaja VU-alue (urheilu- ja virkistyspalveluiden alue, alueelle voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajantoimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia). Osayleiskaavan MU- ja VU-alueet eivät ole valtioneuvoston päätöksessä 53/1997 tarkoitettuja taajamissa tai taajamien välittömässä läheisyydessä sijaitsevia virkistysalueita. Ampumarata on ollut olemassa ennen osayleiskaavan laatimista. Kaavassa ei ole annettu määräyksiä ampumaratamelun rajoittamisesta.

Varsinaisia taajamissa tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevia virkistysalueita (VL, lähivirkistysalue) on osayleiskaavaan merkitty Tesjoen taajama-alueelle ja lännessä muun muassa Trollbergetin alueelle. Näistä Tesjoen taajama-alueen VL-alueen läntisin osa sijoittuu pieneltä osin haulikkoradan (trap) 60–65 dB ($L_{A_{lmax}}$) melualueelle. VL-alueen rajausta on Tesjoen Tavastankankaan asemakaavassa (hyväksytty 21.1.2008) käytännössä sama, ja haulikkoradan (trap) 60–65 dB ($L_{A_{lmax}}$) sijoittuu siksi pieneltä osin myös asemakaavan VL-alueelle. Haulikkorata on ollut käytössä osayleiskaavaa ja asemakaavaa laadittaessa ja melusuojaukset on tehty kaavan laatimisen jälkeen.

Ampumaradan toiminta-ajat ja laukausmäärät ovat sekä nykyisessä että valituksenalaisessa ympäristöluvassa kirjattu määräyksinä. Määräysten

noudattaminen ei perustu vapaaehtoisuuteen ja voimassa olevan luvan toiminta-aikojen ja sallittujen laukausmäärien ylittymiseen on puututtu valvonnallisin keinoin. Koska toiminta-aikojen noudattamisessa on ollut puutteita, on lisäksi valituksenalaisessa ympäristöluvassa tiukennettu luvan haltijan omaavaltontaa koskevia määräyksiä (lupamääräys 4).

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta asiassa.

Loviisan Ampumaseura r.y. on valitusten johdosta antamassaan vastineessa vaatinut valitusten hylkäämistä ja todennut muun ohella seuraavaa.

Nyt käsiteltävässä ympäristöluvassa määrätyt käyttöajat huomioivat kasvavan laukausmäärän asettamalle radalle tiukemmat käyttöajat sekä enemmän täysin hiljaisia aikoja kesäajalle verrattuna vuonna 2016 myönnettyyn, voimassa olevaan ympäristölupaan. Vaikka laukausmäärä radalla kasvaa, toteutetut meluntorjuntarakenteet parantavat radan melutilannetta aiempaan verrattuna.

Haulikkoammunta ei ole uusi laji Loviisan ampumaradalla, vaan haulikkorata on perustettu Loviisan ampumaradalle 1990-luvulla. Haulikkorata on ollut poissa käytöstä muutamana viime vuotena.

Ympäristöluvan mukaisten meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua radan toiminnassa asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla ympäristöluvassa määrätyt melun ohjearvot eivät ylity. Ainoa ohjearvojen ylitys meluntorjuntarakenteiden valmistumisen jälkeen aiheutuu yhdellä yksittäisellä teollisuusalueella sijaitsevalla asuinrakennuksella. Hakijan käsityksen mukaan teollisuusalueella sijaitsevalla yksittäisellä asuinrakennuksella ei sovelleta asumiseen käytettävien alueiden melun ohjearvoa, sillä ohjearvot on asetettu asumiseen ja loma-asumiseen tarkoitetuille alueille, ei yksittäisille kohteille. Loviisan ampumaradalla ei ole suurta melulle altistuvien määrää. Meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua melun ohjearvot eivät ylity asumiseen- ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla.

Olisi kohtuutonta, että ampumaradan läheisiin virkistysalueisiin sovellettaisiin taajamien virkistysalueita koskevaa melun ohjearvoa, sillä Loviisan ampumarata on sijainnut kyseisellä paikalla 1970-luvulta lähtien ja radan lähellä sijaitsevat virkistysalueet on kaavoitettu ampumaradan läheisyyteen myöhemmin. Valtioneuvoston päätöksen 53/1997 perustelumuistion mukaan päätöksen soveltamisala koskee erilaisten toimintojen sijoittamista ampumaradan melualueille ja kaavoituksessa tulisi ottaa huomioon ohjearvot varattaessa eri maankäyttömuodoille alueita ampumaratojen läheisyyteen.

Ympäristölupahakemuksessa esitetyt ja ympäristöluvassa määrätyt meluntorjuntarakenteet ovat jo valmistuneet haulikkoradan ja pistooliradan osalta. Kivääriradan osalta rakenteet ovat suurelta osin valmiit, eikä uutta 150 metrin ampumapaikkaa oteta käyttöön ennen rakenteiden viimeistelyä.

Radan meluvaikutukset on selvitetty lupahakemusvaiheessa tarkasti ja ympäristölupahakemuksessa esitetty meluntorjuntatoimenpiteet perustuvat ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annettuun päätökseen sekä ampumaratojen BAT-selvityksessä (Suomen Ympäristö 4/2014) esitettyyn meluntorjunnan tarpeen arviointimenettelyyn. Meluselvitys ja meluntorjunnan tarkastelu on tehty mallilaskennan avulla. Mallilaskentaa voidaan pitää melumittauksia luotettavampana tapana tarkastella ampumaratojen meluvaikutuksia ja mallilaskennalla on ollut mahdollista saada aiempaa tarkempaa tietoa Loviisan ampumaradan meluvaikutuksista.

Tieto enimmäisäänitasoista ennen meluntorjuntarakenteiden loppuunsaattamista käy ilmi meluselvityksen liitteistä B ja C1–C6 sekä selvityksen taulukoista 3 ja 4. Lisäksi tieto on esitetty tiivistetysti ympäristölupahakemuksen kappaleessa 5.2. Meluselvityksessä käytetyt laskennan lähtöarvot käyvät ilmi selvityksen kappaleesta 4.2.

Ilpo Louhiluoto on lausunnon, vastineiden ja ilmoituksen johdosta antamassaan vastaselityksessä todennut muun ohella seuraavaa.

Haulikkorata on otettu taas käyttöön. Haulikkorata sijaitsee lähimpänä Tesjoen asutusta ja myös alueen korkeimmalla kohdalla kallion päällä. Rakennettu maavalli on pieni sorakasa eikä se ole riittävä haulikkoradan melun torjumiseksi.

Koska ampumarata on samassa paikassa, jossa se on ollut viisikymmentä vuotta, tämänhetkisen asumuston mukaan paikka on väärä, eikä esitetyillä suojaustoimenpiteillä haittaa saada poistettua. Ainoa ratkaisu ongelman hillitsemiseksi on ampuma-aikojen rajaaminen.

Heidi Tulonen on lausunnon, vastineiden ja ilmoituksen johdosta antamassaan vastaselityksessä viitannut valituksessa esittämäänsä ja todennut muun ohella seuraavaa.

Asemakaavaa ja osayleiskaavaa laadittaessa ampumaradan laukausmäärät ovat olleet huomattavasti pienemmät kuin mitä nyt myönnettyssä valituksenalaisessa luvassa, joten tilanne on muuttunut olennaisesti.

Meluselvityksen kohdassa 4.3 on esitetty vain viittauksia joko aseeseen tai yhden työryhmän tekemään melupäästöselvitykseen, mutta kokonaismelupäästöjä ei ole kerrottu eikä myöskään syytä miksi kyseisiin asetyyppeihin on päädytty. Meluselvityksessä ei ole myöskään otettu huomioon meluisimpia radalla käytettäviä aseita ja niiden vaikutusta enimmäismelutasoon. Haulikon osalta luvassa ei ole määritelty vaatimuksia latauksen painolle, eikä meluselvityksessä ole kerrottu, mitä siinä on käytetty laskennan lähtöarvona. Esimerkiksi 28 ja 30 gramman latausten melupäästö vastaa pitkälti 24 gramman suuruisen latauksen melua, mutta esimerkiksi 36 gramman suuruinen lataus voi melupäästöltään olla 0–4 desibeliä 24 gramman latausta suurempi.

Loviisan kaupungin ympäristöpäällikkö on toimittanut vastauksena hallinto-oikeuden lisäselvityspyyntöön lisäselvitystä toiminta-alueella voimassa olevasta osayleiskaavasta.

Heidi Tuloselle ja Ilpo Louhiluodolle sekä Loviisan Ampumaseura r.y:lle on toimitettu tiedoksi ympäristöpäällikön toimittama lisäselvitys.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa Heidi Tulosen ja Ilpo Louhiluodon valituksista Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan *ympäristön pilaantumisella* sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan jos toimintaan 4 luvun mukaan tarvitaan lupa (*luvanvarainen toiminta*), toiminnanharjoittajan on sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että: 1) toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa; 2) energiankäyttö toiminnassa on tehokasta; 3) toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja vaikutuksia tarkkaillaan ja niistä sekä toiminnassa käytettävistä raaka-aineista, polttoaineista ja muista kemikaaleista, toiminnassa syntyvistä jätteistä ja toiminnassa käsitellyistä jätteistä toimitetaan

viranomaiselle tarpeellisia tietoja; 4) toiminnanharjoittajan käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta;

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimituksista; 6) muista toimituksista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys

ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (naapuruussuhdelaki) 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitystä muun ohella melusta.

Pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Hallintolain 44 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu.

Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (L_{AImax}) määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 65 desibeliä ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla sekä virkistysalueilla taajamissa tai taajamien välittömässä läheisyydessä 60 desibeliä.

Mainitun päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Asiassa saatu selvitys

Valituksenalainen päätös koskee Loviisan ampumaradan toiminnan olennaista muuttamista. Ampumaradan toiminnalla on Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksellään 4.2.2016 § 7 myöntämä voimassa oleva ympäristölupa. Hakemus on tehty laukausmäärien nostamiseksi 36 500 laukauksesta 200 000 laukaukseen vuodessa, haulikkoradan ottamiseksi

uudelleen käyttöön, hirviradalla uuden 150 metrin ampumapaikan perustamiseksi, nykyisten ampumapaikkojen huomioon ottamiseksi luvassa, pistooliradalla kaliiperirajoitusten poistamiseksi ja pistooliradan lähiammuntapaikan sisällyttämiseksi lupaan. Loviisan ampumaradan toiminta on hirviradan osalta alkanut hakijan arvion mukaan 1970-luvun loppupuolella. Loviisan ampumaurheilukeskukselle on myönnetty sijoituspaikkalupa 25.1.1990 ja perustamislupa 19.4.1991.

Ampumarata sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä Loviisan keskustasta itään ja noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Tesjoen kylän keskustasta länteen. Ampumarata-alue on merkitty oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ampumaurheilustadionin alueeksi (EA). Ampumaradan välitön lähiympäristö on metsämaastoa ja siellä sijaitsee myös teollisuusalue ja yleiskaavaan merkittyjä ulkoilureittejä (VU, MU ja VL alueilla). Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee teollisuusalueella ampumaradasta noin 500 metrin etäisyydellä itäkoillisessa. Muut lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä ampumaradasta itäkoilliseen ja kaakkoon. Lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat ampumaradasta noin 1,5 kilometrin etäisyydellä etelässä ja 1,8 kilometrin etäisyydellä kaakossa. Valittajien kiinteistöt sijaitsevat noin 900 metrin ja 1,3 kilometrin etäisyydellä ampumaradasta.

Loviisan ampumaradalla on pienoiskiväärirata (50 metriä), pistoolirata (25 metriä ja pistoolin lähiammuntapaikka), hirvirata (75 metriä, 100 metriä ja SRVA) ja haulikkorata (trap). Pienoiskivääri- ja pistooliradan ampumapaikat sijaitsevat katoksessa. Pistooliradan lähiammuntapaikalla harjoitellaan avoimesta maastosta ammuntaa taustavalliin lähietäisyydeltä. Pienoiskivääri- ja pistooliradalla ammutaan ratojen pohjoisosassa sijaitseviin taustavalleihin. Hirviradalla on käytössä voimassa olevassa ympäristöluvassa mainitun 50 metrin ammuntapaikan sijasta 75 metrin ja 100 metrin ampumapaikat sekä mahdollisuus SRVA-harjoitteluun, jossa harjoitellaan lähietäisyydeltä kohti tulevaan maaliin ampumista. 75 metrin ja 100 metrin ampumapaikoilta ammunta tapahtuu ampumakopeista. SRVA-harjoittelussa ammunta tapahtuu avoimesta maastosta. Haulikkoradalla harjoitellaan trap-ammuntaa, jossa viideltä ampumapaikalta ammutaan ampujan edestä pois päin lentäviä kiekkoja.

Uusi 150 metrin hirvirata on suunniteltu rakennettavaksi jo olemassa olevien hirviratojen välittömään läheisyyteen. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 8 a mukaan hirviradalle tulee rakentaa C-tyyppin ampumakatokset ja hirviradan taustavallin ja sivuvallin harjakorkeuksien on valmistuessaan oltava vähintään tasolla +31 mpy. C-tyyppin ampumakatos on rakennettava uudelle 150 metrin ampumapaikalle ennen ampumapaikan käyttöönottoa. Yhtenäinen maavalli on tarkoitus sijoittaa radan itäpuolelle sekä maalialueen takapuolelle. Vallin korkeus on noin 7 metriä.

Hakemuksen liitteenä on esitetty 15.6.2022 päivätty ympäristömeluselvitys ja meluntorjunnan tarkastelu 2021, jossa ampumaradasta aiheutuvaa melua ja tarvittavia meluntorjuntaratkaisuja on selvitetty melumallinnuksen avulla. Selvityksen mukaan pienoiskivääriradan meluvaikutus on vähäinen, ja sitä ei ole sisällytetty mallinnukseen. Selvityksen mukaan asumiseen käytettävälle

alueille annettu ohjearvo 65 dB(A) ylittyy osalla lähimmistä altistuvista asuinalueista nykytilanteessa. Pistooliradan 25 metrin katoksesta ammuttaessa ympäristöluvan raja-arvo ylittyy muutamalla kohteella, mikäli ammutaan kaliiperin 9 x 19 pistooleilla. Hirviradan suupamauksen aiheuttaman melun osalta 65 dB(A):n ohjearvo ylittyy useilla kohteilla ja luodin lentoäänien aiheuttama melu ylittää ohjearvon selvästi lentoäänien leviämissektorissa sijaitsevilla lähimmillä kohteilla. Lähimmillä yksittäisillä vapaa-ajan asunnoilla melun ohjearvo 60 dB(A) ei selvityksen mukaan ylity. Selvitykseen sisällytetyssä meluntorjunnan tarkastelussa on selvitetty maavalli- ja seinäkevaihtoehtoja meluntorjuntakeinoiksi. Selvityksen mukaan suositelluilla toimenpiteillä suupamausten melu saadaan torjuttua kaikilla lajiradoilla ympäristöluvan raja-arvojen mukaisiksi. Hirviradan luodin lentoääni ylittää melun raja-arvon torjuntatoimenpiteiden jälkeenkin kohteella Sorvarinkuja 6. Meluntorjunnan tarkastelun mukaan kyseisen kohteen meluntorjunta raja-arvon tasalle ei ole teknistaloudellisesti toteuttamiskelpoista.

Oikeudellinen arviointi

Ympäristölupahakemus koskee Loviisan ampumaradan ympäristöluvan olennaista muuttamista. Asiassa on ensisijaisesti ratkaistavana kysymys siitä, onko ympäristölupa voitu myöntää valituksenalaisen lupapäätöksen mukaisesti. Valitusten perusteella asiassa on erityisesti arvioitava, aiheutuuko valituksenalaisen päätöksen mukaisesta toiminnasta kohtuutonta melurasitusta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Toissijaisesti ratkaistavana on, tuleeko lupamääräyksiä muuttaa.

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan myönnettävä, jos luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eli toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkemmin yksilöityä kiellettyä seurausta ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys muun ohella toiminnasta ja sen vaikutuksista.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista.

Valituksenalaisessa päätöksessä kyseessä olevalle ampumaradalle on myönnetty vuosittainen laukausmäärä hakemuksen mukaisesti. Myönnetty toiminta-ajat ovat laajat, ja toiminta-aikoja on rajoitettu voimassa olevan ympäristöluvan mukaisista ajoista ainoastaan kahdella tunnilla perjantai-iltaisina sekä kolmena juhannuksen jälkeisenä viikonloppuna kolmella tunnilla lauantaisin ja viidellä tunnilla sunnuntaisin. Saadun selvityksen mukaan toiminta ja sen aiheuttama melurasitus lisäksi pääosin keskittyy kesäaikaan verrattain kapealle ajanjaksolle.

Ympäristölupahakemukseen liitettyssä meluselvityksessä on arvioitu toiminnasta aiheutuvaa melurasitusta vain enimmäisäänitasojen ($L_{A\text{Imax}}$) osalta. Valituksenalaisen päätöksen mukaan ampumaradalla sallittu vuotuinen laukausmäärä yli viisinkertaistuu nykyisestä 36 500 laukauksesta 200 000 laukaukseen vuodessa, jolloin toiminta on muun muassa kansallisen BAT-selvityksen (Suomen ympäristö 4/2014, Kajander ja Parri) mukaan laajaa. Lisäksi useiden asuinrakennusten piha-alueilla enimmäisäänitaso olisi hakemuksessa esitettyjen vaimennusratkaisujen toteutuessakin vielä tasolla 60–65 dB(A). Siten hakemuksen mukainen suuri vuotuinen laukausmäärä ja verraten laajat toiminta-ajat huomioon ottaen melusta aiheutuva kokonaisrasitus alueella on huomattavaa ja lisääntyy nykyisestä merkittävästi. Melun kokonaisrasitusta ei ole kuitenkaan hakemuksessa lainkaan arvioitu, eikä sen hallitsemiseksi näin ollen ole myöskään esitetty ratkaisuja. Valituksenalaisessa päätöksessäkin melusta aiheutuvaa kokonaisrasitusta ei ole riittävästi rajoitettu ottaen huomioon, että vuotuinen laukausmäärä on hyväksytty jokaisen radan osalta hakemuksen mukaisena ja asetetut toiminta-aikarajoitukset ovat vähäisiä.

Selvityksen mukaan melun ohjearvot ylittyvät nykyisessä tilanteessa usealla häiriintyvällä kohteella sekä suupamauksen, että luodin lentoäänien osalta. Hakemuksessa esitetyt ja valituksenalaisessa päätöksessä kolmen vuoden siirtymäajalla määrätyt meluntorjuntatoimet kuitenkin lähtökohtaisesti riittävät alentamaan enimmäisäänitasot yhtä kohdetta lukuun ottamatta ohjearvotason alapuolelle. Määrättyjen meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeenkin melun ohjearvo ylittyy kuudella desibelillä asuinkäytössä olevan rakennuksen piha-alueella osoitteessa Sorvarinkuja 6. Ylityksen aiheuttaa luodin lentoääni hirviradalla ammuttaessa. Melutason hyväksyttävyyttä ohjearvon ylityksestä ja kasvavasta laukausmäärästä huolimatta on lupahakemuksessa ja valituksenalaisessa päätöksessä perusteltu muun ohella sillä, että kyseinen asuinkiinteistö sijaitsee teollisuusalueella sekä sillä, että ampumaratojen ympäristövaikutusten hallintaa koskeva kansallinen BAT-selvitys antaa mahdollisuuden toiminta-aikojen suunnitteluun. Hallinto-oikeus toteaa, että ohjearvotason ylittymistä kuudella desibelillä ei voida pitää hyväksyttävänä asumiseen käytetyn rakennuksen piha-alueella, kun ylityksen aiheuttava ammunta hirviradalla samalla lisääntyy 70 000 laukaukseen vuodessa nykyisestä 5 000–7 500 laukauksesta. Melurasitus mainitussa kohteessa lisääntyy myös muilla radoilla lisääntyvän ammunnan vuoksi, vaikka näiden ratojen osalta ohjearvotaso ei kyseisellä piha-alueella ylittyisi.

Hallinto-oikeus toteaa, että hakemuksessa ja lupapäätöksessä tarkoitetulla oppaalla ei ole samanlaista sitovuutta kuin direktiivilaitoksia koskevilla BAT-päätelmillä. Opasta voidaan kuitenkin tapauskohtaisesti käyttää ampumaratojen suunnittelun ohjeena sekä arvioitaessa meluntorjunnassa tarvittavia toimenpiteitä ympäristölupaharkinnan yhteydessä. Kyseisessä BAT-selvityksessä esitetyt ohjeet ovat kuitenkin monelta osin tulkinnanvaraisia, eikä niitä tule soveltaa suoraan ympäristölupaharkinnassa ilman tapauskohtaista harkintaa. Valituksenalaisella päätöksellä ampumaradan vuosittaisista laukausmäärästä on kasvatettu noin 36 500 laukauksesta 200 000 laukaukseen. BAT-selvityksen taulukon 10.1. mukaisesti yli 100 000 vuosittaisen laukauksen radalla melukuormitusta ei voida vähentää toiminta-

aikojen rajoituksilla, mikäli altistuvia kohteita jää 70–75 dB:n meluvyöhykkeelle. Lisäksi saman taulukon mukaan melukuormituksen vähentämistä tulee tarkastella, mikäli altistuvien henkilöiden määrä 60–65 dB:n meluvyöhykkeellä on yli 10. Saadun selvityksen perusteella yksi häiriintyvä kohde sijaitsee 70–75 dB:n meluvyöhykkeellä ja useita kohteita 60–65 dB:n meluvyöhykkeellä. Altistuvien määrästä 60–65 dB:n meluvyöhykkeellä ei ole esitetty selvitystä, mutta meluselvityksen perusteella määrä on todennäköisesti suurempi kuin 10. Lisäksi valituksenalaisessa päätöksessä ei ole hallintolain 44 ja 45 §:n edellyttämällä tavalla perusteltu, miksi ampumaradan läheisyydessä sijaitsevalla oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan merkityllä virkistysalueilla ei sovelleta valtioneuvoston päätöksen mukaista 60 dB:n ohjearvoa.

Ympäristölupahakemuksen ja valituksenalaisen päätöksen mukaan hirviradan meluntorjuntatarvetta on tarkasteltu erillisenä käyttäen edellä mainitun taulukon alle 100 000 vuosittaisen laukauksen kriteerejä. Hallinto-oikeus toteaa, että taulukossa esitetyt vuosittaiset laukausmäärät kuvaavat koko ampumaradan laukausmääriä, joten hirviradan laukausmäärää ei voida hakemuksessa esitetyllä tavalla erottaa muusta ammunasta meluntorjuntatarpeen tarkastelua varten. Hallinto-oikeus katsoo, että meluntorjunnan tarvetta ei ole perusteltu BAT-selvityksessä esitetyllä tavalla.

Meluselvityksessä ei myöskään ole selvästi ilmoitettu laskennassa käytettyjen eri ammunталajien meluemissiotietoja. Hallinto-oikeus toteaa, että hakemuksen on oltava riittävä toiminnan kuvauksen osalta siten, että siihen sisältyy useimmiten käytettävät aseet ja haulikkojen osalta myös käytettävät lataukset. Tämä on tarpeen, jotta myös asianosaiset ja haitankärsijät tulevat riittävän tietoisiksi harjoitettavasta toiminnasta. Kun tiedossa ei ole, kuinka hyvin laskennassa käytetyt meluemissiotiedot eri aselajien osalta vastaavat radalla tosiasiaassa käytettävää kalustoa, ei voida täysin varmistua siitä, että mallinnetut $L_{A\text{Imax}}$ -alueet vastaavat riittävän hyvin todellisuutta.

Edellä lausuttu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta aiheutuva kokonaismelurasitusta ei saadun selvityksen perusteella voida kaikilta osin arvioida. Nyt saadun selvityksen perusteella, kun otetaan huomioon yli viisinkertaistunut vuosittainen laukausmäärä, laajat toiminta-ajat ja mallinnetut enimmäisäänitasot, hallinto-oikeus kuitenkin katsoo, että toiminnasta saattaa aiheutua naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta räsitususta useissa häiriintyvissä kohteissa. Lisäksi ohjearvon ylittävällä kohteella terveyshaitan mahdollisuutta ei voida poissulkea. Näin ollen ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, etteivät luvassa myönnetty pitkä siirtymäaika ja sen aikana aiheutuva räsitus ole ympäristönsuojelulain luvan myöntämistä koskevan 49 §:n mukaisia. Hallinto-oikeus kumoaa edellä mainituin perustein valituksenalaisen lupapäätöksen lainvastaisena ja palauttaa asian lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Asiaa uudelleen käsitellessään lupaviranomaisen tulee antaa luvan hakijalle mahdollisuus täydentää hakemustaan selvityksellä, jossa kokonaismelurasitus on otettu huomioon, esimerkiksi käyttämällä tarkasteluun soveltuvaa

kokonaismelurasitusta kuvaavaa tunnuslukua. Asiaa ratkaistessaan lupaviranomaisen tulee varmistaa meluun liittyvien lupamääräysten riittävyys ja perustelut, ottaen huomioon sijainti asuinrakennusten sekä virkistysalueiden ja siellä sijaitsevien reittien läheisyydessä sekä ohjearvojen ylitysten suuruus. Lupaviranomaisen tulee saadun selvityksen perusteella tarvittaessa muun ohella harkita vuosittaisen laukausmäärän ja toiminta-aikojen rajoittamista. Lupaharkinnassa on myös varmistuttava siitä, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta ympäröivien alueiden käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen.

Asian näin päättyessä lausuminen muista valitusperusteista ei ole tarpeen.

Asian näin päättyessä ja luvan kumoutuessa myös ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa toiminnan aloittamiseen haulikkoradan osalta kumotaan.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Loviisan kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **20.1.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Heidi Laakso sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Oscar Spåre

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Heidi Tulonen

Ilpo Louhiluoto

Jäljennös maksutta

Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y.

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto

Loviisan kaupunginhallitus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueEtelä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedotVaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>